

JAVNA USTANOVA
MORE I KRŠ

GRAD TROGIR

Europska unija
Zajedno do fondova EU

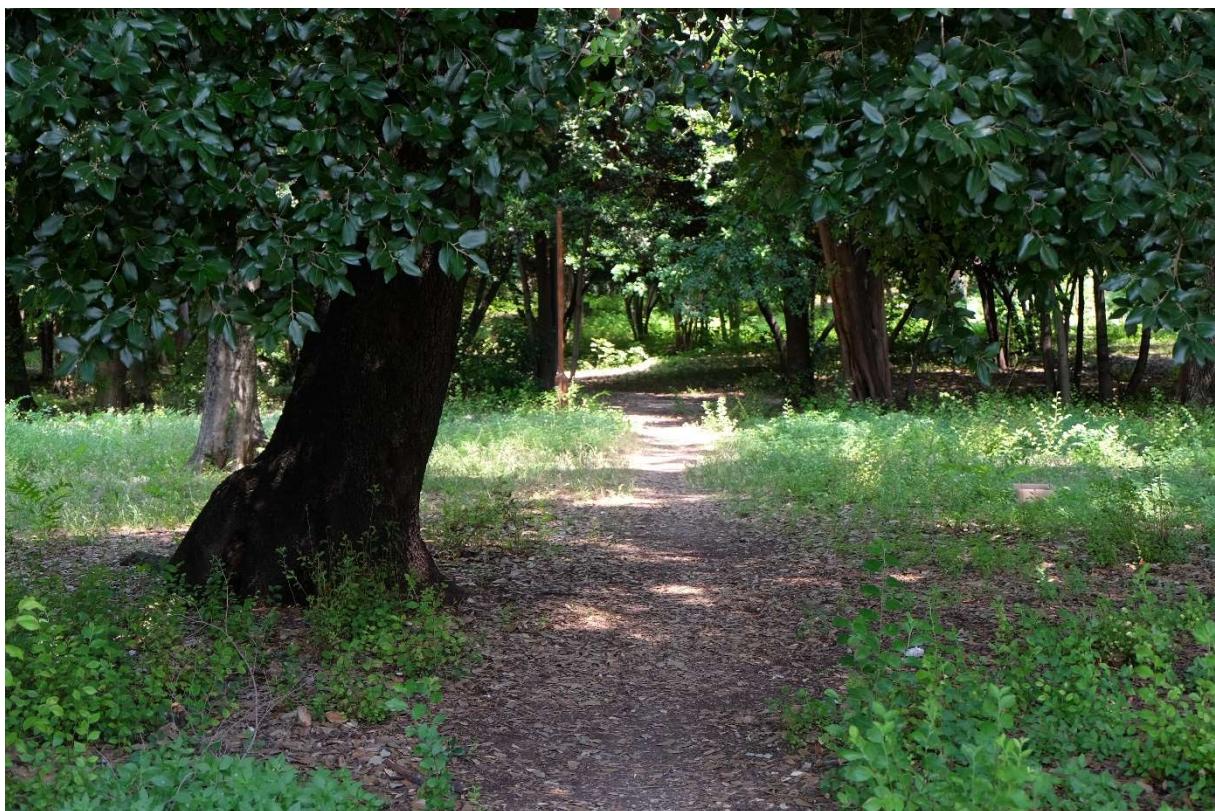

Operativni program
**KONKURENTNOST
I KOHEZIJA**

EUROPSKI STRUKTURNI
I INVESTICIJSKI FONDOVI

PLAN UPRAVLJANJA SPOMENIKOM PARKOVNE ARHITEKTURE PARK GARAGNIN-FANFOGNA

JAVNA USTANOVA MORE I KRŠ

Prosinac 2018. g.

JAVNA USTANOV
MORE I KRŠ

GRAD TROGIR

Europska unija
Zajedno do fondova EU

Operativni program
**KONKURENTNOST
I KOHEZIJA**

Voditelj izrade plana upravljanja: Jelena Kurtović Mrčelić

Uži planerski tim: Ivan Gabelica, Zora Kažimir, Domagoj Lažeta, Stjepan Mekinić, Gvido Piasevoli, Jakov Podrug

Širi planerski tim: Ante Bilić (Grad Trogir), Igor Belamarić (Parkovi i nasadi Split), Fani Celio Cega (Muzej grada Trogira), Nina Melić (Holding Trogir d.o.o.), Patricija Pavlov (Grad Trogir), Ana Šverko (Institut za povijest umjetnosti)

Javni uvid: - *u postupku* -

Mišljenje HAOP-a: - *u postupku* -

Suglasnost Ministarstvo zaštite okoliša i energetike: - *u postupku* -

Odluka Upravnog vijeća: - *u postupku* -

JAVNA USTANOV
MORE I KRŠ

GRAD TROGIR

Europska unija
Zajedno do fondova EU

Operativni program
**KONKURENTNOST
I KOHEZIJA**

EUROPSKI STRUKTURNI
I INVESTICIJSKI FONDOVI

Sadržaj

1.	Uvod i kontekst.....	4
2.	Proces planiranja i uključivanja dionika.....	5
3.	Opis vrijednosti područja	9
3.1.	Prirodne vrijednosti	9
3.2.	Kulturno-povijesne vrijednosti.....	14
3.3.	Društveno-gospodarska obilježja	17
3.4.	Korištenje prostora.....	17
4.	Upravljanje	18
4.1.	Vizija područja	18
4.2.	Teme plana upravljanja	18
4.2.A.	Očuvanje prirodnih vrijednosti.....	22
4.2.B.	Zaštita i očuvanje kulturne baštine	26
4.2.C.	Upravljanje posjećivanjem, interpretacija i edukacija.....	30
4.2.D.	Razvoj kapaciteta javne ustanove.....	37
5.	Ciljevi upravljanja.....	39
6.	Aktivnosti upravljanja	41
7.	Pokazatelji i praćenje provedbe i učinka plana upravljanja.....	55
8.	Financijske potrebe	56
9.	Literatura	62
10.	Prilozi	63

1. Uvod i kontekst

Županijska skupština Splitsko-dalmatinske županije na svojoj 20. sjednici, održanoj 28. ožujka 1996. godine, Odlukom o osnivanju osnovala je Javnu ustanovu za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Splitsko-dalmatinske županije sa ciljem zaštite, održavanja i promicanja zaštićenih dijelova prirode na području Splitsko-dalmatinske županije. Temeljem odluke o osnivanju Ustanova je registrirana pri Trgovačkom sudu u Splitu, 23. listopada 1996. godine, kao neprofitna organizacija u vlasništvu osnivača. Od 2014. godine Ustanova nosi skraćeni naziv Javna ustanova MORE I KRŠ.

Javna ustanova MORE I KRŠ (u nastavku teksta: Ustanova) obavlja djelatnost zaštite, održavanja i promicanja zaštićenih područja Splitsko-dalmatinske županije u cilju zaštite i očuvanja izvornosti prirode, osiguravanja neometanog odvijanja prirodnih procesa i održivog korištenja prirodnih dobara, te nadzor nad provođenjem uvjeta i mjera zaštite prirode na zaštićenim područjima kojima upravlja Ustanova.

Ustanova upravlja i područjima ekološke mreže sukladno Zakonu o zaštiti prirode (NN 80/13, 15/18) i podzakonskim aktima.

Ustanova sukladno Zakonu o zaštiti prirode obavlja neposredni nadzor u zaštićenim područjima, i to:

- nad pojedinim biljnim i životinjskim vrstama, te provodi nadzor nad zaštićenim prirodnim vrijednostima putem glavnog nadzornika, nadzornika i čuvara prirode.
- nadzor nad provođenjem uvjeta i mjera zaštite prirode na području kojim upravlja.

Za gospodarsko korištenje prirodnih dobara ili obavljanje druge djelatnosti na zaštićenim područjima kojima upravlja, Ustanova može dati koncesijsko odobrenje na vrijeme do tri godine pravnim i fizičkim osobama koje su registrirane za obavljanje obrta pod uvjetima i na način propisan Zakonom o zaštiti prirode.

Javna ustanova MORE I KRŠ upravlja sa 40 zaštićenih područja (slika 1.) i sa 148 područja ekološke mreže Natura 2000. Upravljanje zaštićenim područjem provodi se na temelju plana upravljanja.

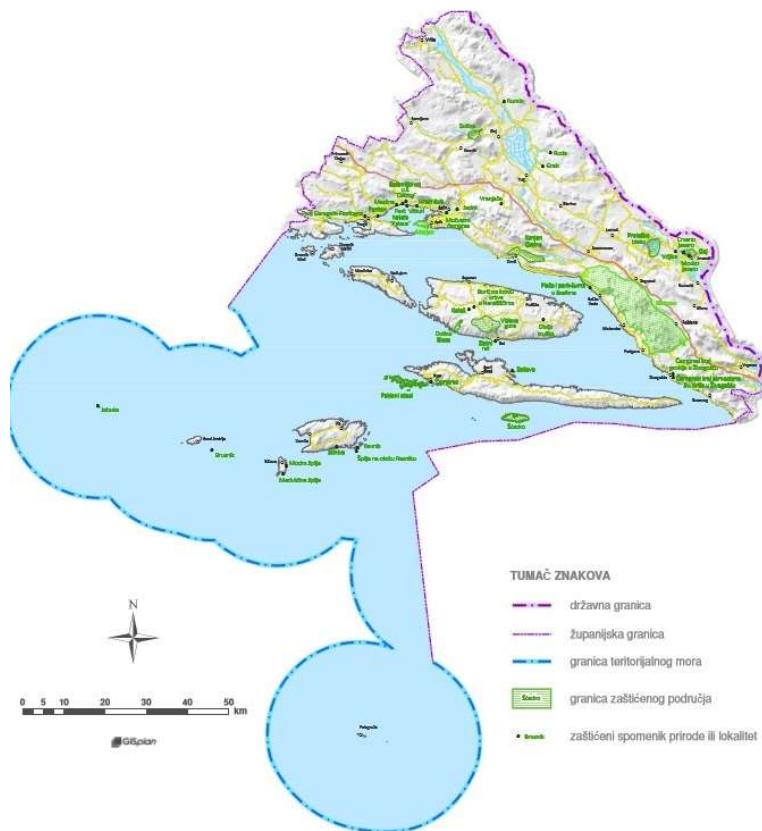
Plan upravljanja zaštićenim područjem je akt planiranja kojim se utvrđuje stanje zaštićenog područja te određuju ciljevi upravljanja i/ili očuvanja, aktivnosti za postizanje ciljeva i pokazatelji provedbe plana.

Plan upravljanja donosi se za razdoblje od deset godina, uz mogućnost izmjene i/ili dopune nakon pet godina.

Pravne i fizičke osobe koje obavljaju djelatnosti u zaštićenom području dužne su se pridržavati plana upravljanja.

Prijedlog plana upravljanja javne ustanove dužne su staviti na uvid javnosti sukladno posebnom propisu kojim se uređuje zaštita okoliša.

Plan upravljanja donosi Upravno vijeće ustanove po prethodno pribavljenom mišljenju Hrvatske agencije za okoliš i prirodu i uz suglasnost Ministarstva zaštite okoliša i energetike.

Slika 1 . Zaštićena područja Splitsko-dalmatinske županija

Izvor: Javna ustanova MORE I KRŠ

Ovaj plan upravljanja odnosi se na Park Garagnin-Fanfogna koji je zaštićen u nacionalnoj kategoriji Spomenik parkovne arhitekture pod brojem registra 67 u podkategoriji park. Spomenik parkovne arhitekture je zaštićeno područje od lokalnog značaja. Spomenik parkovne arhitekture je umjetno oblikovani prostor (perivoj, botanički vrt, arboretum, gradski park) koji ima estetsku, stilsku, umjetničku, kulturno-povijesnu i odgojno-obrazovnu vrijednost. Na spomeniku parkovne arhitekture dopušteni su zahvati i djelatnosti kojima se ne narušavaju vrijednosti zbog kojih je zaštićen.

2. Proces planiranja i uključivanja dionika

Javna ustanova MORE I KRŠ započela je participativni proces izrade plana upravljanja svim zaštićenim područjima kojima upravlja 2014. godine u okviru EU projekta Partnerstvo za održivo korištenje zaštićenih dijelova prirode u Dalmaciji „Priroda Dalmacije“ čiji je nositelj bila Udruga Sunce. Dionici Parka Garagnin-Fanfogna konzultirani su putem anketa. Proces je ustanova nastavila u 2016. godini kada je u srpnju oformljen planerski tim za izradu plana upravljanja svim zaštićenim područjima sastavljen od ravnatelja ustanove, pravnika ustanove, predstavnika stručne službe i službe nadzornika javne ustanove. Djelatnici ustanove su započeli sveobuhvatan proces prikupljanja informacija o

zaštićenim područjima sukladno tablici raspodjele zadataka i to o granicama, biološkim, krajobraznim i kulturološkim vrijednostima, infrastrukturi, naseljenosti, površini šumskog i poljoprivrednog zemljišta, posjećenosti, te je tom prigodom sastavljan podroban popis literature koji je poslužio u kasnijoj analizi područja.

Za područje Park Garagnin-Fanfogna prva interna radionica užeg planerskog tima ustanove je održana 26. srpnja 2016.g. kada je izrađena analiza dionika i SWOT analiza parka.

30. studenog 2016.g. ustanova je uputila dva dopisa, jedan na znanstvene, stručne i nevladine organizacije u vezi prikupljanja podataka o znanstvenim i stručnim radovima u zaštićenim područjima Splitsko-dalmatinske županije uključujući i Park Garagnin-Fanfogna, a drugi na turističke zajednice, županiju, HAOP i Ministarstvo zaštite okoliša i energetike u vezi prikupljanja podataka o aktivnostima i projektima koje su financirali. Zaprimljen je odgovor od strane desetak dionika zaštićenih područja Splitsko-dalmatinske županije međutim većina nije poslala informacije korisne za izradu plana upravljanja pa tako ni za Park Garagnin-Fanfogna.

Tijekom 2017. godine ustanova je izradila analizu stanja i provela participativan proces za tri prioritetna zaštićena područja kojima upravlja: Zlatni rat, Paklene otoke i Kanjon Cetine. Nastavno na odrađene sastanke fokus grupa pojedinog zaštićenog područja, Ustanova je izradila viziju područja, specifične ciljeve, aktivnosti i indikatore za praćenje provedbe plana upravljanja za pojedino područje koje je poslala na mišljenje dionicima. Nastavno na očitovanja dionika, dorađen je sadržaj plana upravljanja pa možemo reći da je za tri navedena zaštićena područja participativan proces potpuno proveden, dok je za ostala zaštićena područja provedena analiza stanja.

Zbog preopterećenosti Ustanove projektima koje je dobila na natječaje EU, tijekom 2018. godine je proces izrade jedinstvenog plana upravljanja zaštićenim područjima Javne ustanove MORE I KRŠ usporen, a potom potpuno obustavljen i odgođen do dalnjeg.

Međutim zbog ugovorne obveze u okviru EU projekta „Garagninov vrtal – Europski park svih Trogirana“ koji je započeo s provedbom u listopadu 2017. godine proces izrade Plana upravljanja je nastavljen isključivo za Park Garagnin-Fanfogna, te je Ustanova odlučila da se u 2018. godini provede konzultacijski proces s dionicima tog zaštićenog područja i izradi zaseban Plan upravljanja Parkom Garagnin-Fanfogna.

Informacije za Park Garagnin-Fanfogna prikupljene u 2016. i 2017. godini su upotpunjene informacijama iz projektno-tehničke i studijske dokumentacije koja je izrađena u okviru EU projekta „Garagninov vrtal – Europski park svih Trogirana“.

28. kolovoza 2018. održan je sastanak šireg planerskog tima kada je revidirana ranije izrađene analiza dionika kako bi se kompletirala pozivna lista za radni sastanak. Popis dionika s ulogom pojedinog dionika u upravljanju parkom sadržan je u Prilogu 1. Plana upravljanja. Ključan dionik u upravljanju parkom je Grad Trogir koji je većinski vlasnik čestica parka i budući nositelj građevinske dozvole za sve zahvate u parku. Gradski muzej odnosno Muzej grada Trogira važan je u planiranju posjećivanja parka jer je povijest parka u spremi s poviješću zgrade u kojoj se nalazi Muzej odnosno park i zgrada su pripadali obitelji Garagnin. Također mnogobrojna građa obitelji Garagnin sadržana je u Muzeju i vrijedan je materijal za edukativno-informativne sadržaje parka. Grad i Muzej moraju imati ulogu u upravljanju obnovljenim spomenikom parkovne arhitekture. Uz njih ključni su dionici iz sektora turizma, škole, poljoprivrednici i obrtnici koji će konzumirati sadržaje obnovljenog parka. Komunalno

Operativni program
KONKURENTNOST
I KOHEZIJA

društvo bitno je za održavanje parka, prvenstveno čišćenje smeća i minimalno održavanje hortikulture do faze revitalizacije parka kada će uz komunalno društvo ulogu održavanja trebati preuzeti i novi subjekti i zaposlenici parka. Svi navedeni dionici pozvani su na sastanak fokus grupe.

Tijekom sastanka šireg planerskog tima su definirane teme za analizu tijekom radnog sastanka fokus grupe. S obzirom na nižu kategoriju zaštite prirode, i kulthrološke vrijednosti kojima park obiluje, odlučeno je da fokus grupe obrade tri teme Plana upravljanja: (1) očuvanje prirodnih vrijednosti, (2) zaštita i očuvanje kulturne baštine i (3) upravljanje posjećivanjem, interpretacija i edukacija.

Poziv na radni sastanak fokus grupe spomenika parkovne arhitekture Park Garagnin-Fanfogna poslan je dana 05. rujna. Interna radionica užeg planerskog tima Ustanove održana je dan uoči radionice, 12. rujna 2018. godine kada je revidirana ranije izrađena SWOT analiza zaštićenog područja koja će poslužiti kao uvod u rad fokus grupa.

Slika 2. Program radnog sastanka fokus grupe spomenika parkovne arhitekture Park Garagnin-Fanfogna

Izvor: Javna ustanova MORE I KRŠ

Na radnom sastanku fokus grupe spomenika parkovne arhitekture Park Garagnin-Fanfogna koji je održan 13. rujna 2018. u Gradskoj vijećnici Grada Trogira u trajanju od 5 sati je sudjelovalo 28 osoba predstavnika dionika zaštićenog područja uključujući djelatnike Ustanove (Slika 3. i 4.).

POTPISNA LISTA					
SASTANAK FOKUS GRUPE SPOMENIKA PARKOVNE ARHITEKTURE PARK GARAGNIN FANFOGNA					
TROGIR, GRADSKA VJEĆNICICA, 11.09.2018. OD 09:00H DO 11:00H					
Broj	Ime i prezime	Institucija	E-mail adresi / Mreža	Potpis	Fokus grupe
1.	ZORICA KARINIĆ	JU MORE I KRŠ	zorkarinic@more-i-krs.hr		1
2.	MATE BOGDANOVIC	PTB MED	ptbmed@outlook.com		NEZAININTERES
3.	SILVANA PIVETIĆ	VRIJEST STUDIO	silvana.pivetić@vrijest-studio.hr		3
4.	ALICE SLOVAK	VEZUJUĆE OSOBNE	alice.slovak@vezujuceosobne.hr		1
5.	TRISTINA HELL	VEZUJUĆE OSOBNE	tristina.hell@vezujuceosobne.hr		3
6.	MARINA OMLAČIĆ	ARTWORK CREATIVITY	marina.omlacić@artwork-creativity.com		1
7.	LEONIDAR MILIĆ	VEZUJUĆE OSOBNE	leondar.milic@vezujuceosobne.hr		3
8.	DURDINA GAVIĆ	-/-	-/-		3
9.	IVANA MILOŠEVIĆ	OPRE TROGIR	ivanamilosic@opre.hr		3
10.	NEGOR KARINA	CIP TROGIR	negor.karina@cip-trogir.hr		/
11.	TELENA GRABOVIĆ	Kontekst arhitektura d.o.o. "Trogir arhitekt"	telegra@kontekst.hr		2
12.	LJILJANA PRIMIĆ	Muzejski savjet Trogir	ljiljanapremic@gmail.com		2
13.	Maja Kraljević ŠKELJAJA	Muzejska kuća Trogir	maja.kraljevic@gmail.com		2

Broj	Ime i prezime	Institucija	E-mail adresi / Mreža	Potpis	Fokus grupe
14.	FRAN ČELOV ČESEN	Muzejska kuća Trogir	fran.čelov@trogir.hr		2
15.	ANA ŠERKHO	INST. ZA PROJEKTY ECF	ana.serkho@ecf.hr		3
16.	NINA TEPATIĆ	PTB MED	nina.tepatic@ptb-med.hr		3
17.	SCARLO BREGA	HASS	scarlo.bregas@hass.hr		1
18.	SVETLANA	SVETLANA	svetlana.svetlana@trogir.hr		1
19.	MARIJA KERTEŽ	SCARLO BREGA	marija.kertez@hass.hr		1
20.	JAMICA SEĆIĆ	ST. MUZEJSKE DOKTORIJE	jamica.secic@trogir.hr		3
21.	VINA DOUCAN	SKLOPNI ARHITECTURE	vina.doucan@sklopni.com.hr		/
22.	GLENIA PIASAVIĆ	DUVA A DUT LES	glenia.piasavice@duva-a-dut-les.com		1
23.	DRAGIĆEVIĆ KISIĆ	GRADSKI ARHITECTURE	dragicevic.kisic@gradski-arhitecture.com		1
24.	ALIC SOLOMON	GRADSKA TROGIR	alic.solomon@trogir.hr		/
25.	ĐORDJE ĐURČIĆ	STAD TROGIR	djordje.durcic@stad-trogir.hr		2
26.	DR. LINDA BILIĆ	Grad Trogir	linda.bilic@trogir.hr		/
27.	JOVANA ŽAGUBICA	TAC TROGIR	jovana.zagubica@tac-trogir.hr		2
28.	SCARLO BREGA	SCARLO BREGA	scarlo.bregas@hass.hr		/
29.					

Slika 3 . Potpisna lista radnog sastanka fokus grupa spomenika parkovne arhitekture Park Garagnin-Fanfogna

Izvor: Javna ustanova MORE I KRŠ

Slika 4. Radni sastanak fokus grupa spomenika parkovne arhitekture Park Garagnin-Fanfogna

Izvor: Javna ustanova MORE I KRŠ

Analiza svake od tema je izvršena na način da su sudionici radionice, prema stručnosti i vlastitim afinitetima, raspodijeljeni u 3 fokus grupe koja je svaka obradila jednu temu zaštićenog područja. Dakle oformljena je fokus grupa 1 - očuvanje prirodnih vrijednosti sastavlјena od 8 članova, fokus grupa 2 - zaštita i očuvanje kulturne baštine sastavlјena od 6 članova i fokus grupa 3 - upravljanje posjećivanjem, interpretacija i edukacija sastavlјena od 9 članova. Svakoj fokus grupi je dodijeljen jedan iskusni planer dok je koordinatorica izrade plana upravljanja facilitirala rad svih fokus grupa.

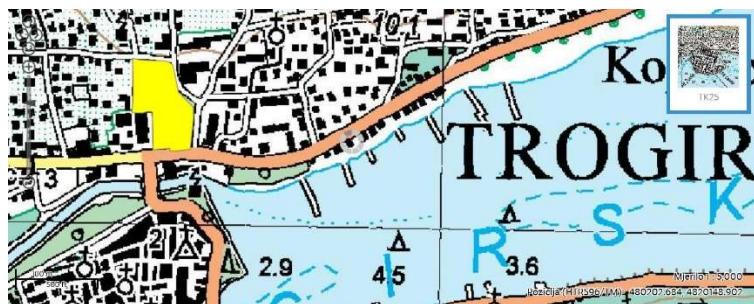
Fokus grupe su prvo radile analizu problema metodom *brainstorming*, potom prezentirale uočene probleme, da bi kasnije iz problema formulirale ciljeve koje su također prezentirale svim sudionicima radnog sastanka. Na taj način je omogućena fokusiranost dijela sudionika na određenu temu plana, a tijekom prezentacije participacija i svih ostalih sudionika u definiranje problema / ciljeva pojedine teme, te diskusija između sviju kako bi se u konačnici zabilježili ključni problemi i potencijalna rješenja tih problema. Fokus grupe su imale dosta zajedničkih problema, ali različitih prijedloga njihovih rješenja. Također pojedina grupa nešto percipira kao problem dok druga ne. U konačnici je postignut koncensus te je detaljna analiza opisana u dijelu teme plana upravljanja (4.2.), dok su rješenja napisana u dijelu ciljevi (5.) i aktivnosti upravljanja (6.). Zbog potrebe Marketing plana koji se izrađuje u okviru EU projekta grupe su identificirale atribute po temama, odnosno sva ona obilježja koja park čine

jedinstvenim i posebnim u odnosu na druge slične parkove i atrakcije. Ta obilježja su navedena u dijelu teme plana upravljanja (4.2.).

Nastavno na rad u fokus grupama, konačan nacrt plana je raspravljen s članovima užeg i šireg planerskog tima. S članovima užeg planerskog tima je održan sastanak dana 10. prosinca 2018.g., a sa članovima šireg planerskog tima su odrađene konzultacije putem e-maila (prepiske s članovima od 29.11.2018., 30.11.2018., 04.12.2018., 17.12.2018.) i telefonskih razgovora, te su svi pristigli komentari integrirani u PU.

3. Opis vrijednosti područja

Trogirski Park Garagnin-Fanfogna nastao je oko 1800.g. sintezom agrarnog posjeda i eksperimentalnog imanja s parkovnom ugođajem, nasadima leguma i drugog povrća okruženih drvećem, cvijećem i elegantnim stazama, lijepom arhitekturom i antičkim spomenicima. Nastao je kao privatni vrt aristokratske obitelji Garagnin dok je danas većim dijelom u javnom vlasništvu. Park se proteže na 1,3 ha na predjelu Travarica preko puta mosta koji ga povezuje sa starom gradskom jezgrom grada Trogira. Park eks Fanfogna u Trogiru nalazi se na k.č.br. 3403/1, 3403/4, 3404 i 3405 k.o. Trogir.

Slika 5. Granice Parka Garagnin-Fanfogna na topografskoj karti (1:5.000)
Izvor: Bioportal

Park je zaštićen 26. studenog 1962. god. rješenjem br. 103/14-1962 Zavoda za zaštitu prirode u kategoriji spomenika parkovne arhitekture. Akt o proglašenju navodi opis vrijednosti zbog kojih je područje zaštićeno:

Park eks Fanfogna u Trogiru obiluje vrlo lijepim i rijetkim skupinama drveća tako da predstavlja značajan objekt naše starije vrtne arhitekture na jadranskom području. Pojedina stabla u parku (stare česmine, lovori i dr.) već sami po sebi predstavljaju prirodne rijetkosti i vrijedan botanički materijal.

Park je zaštićen i kao kulturno dobro pri čemu su gospodarske građevine uz južnu granicu parcele (konjušnice ili barchesse) zaštićene i dodatnom pojedinačnom zaštitom.

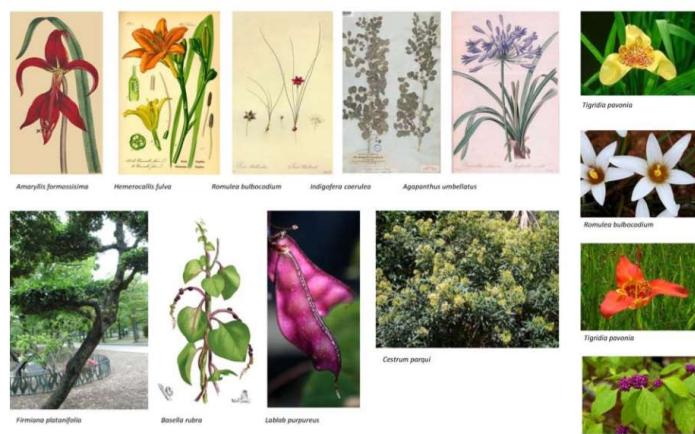
3.1. Prirodne vrijednosti

Park Garagnin-Fanfogna smatra se prvim botaničkim vrtom u Hrvatskoj (starijim od zagrebačkog 80 godina) te prvim parkom engleskog vrtnog izraza u južnoj Hrvatskoj – Dalmaciji.

Park Garagnin je pred dvjestotinjak godina brojio 97 vrsta koje se ne nalaze na popisu flore Hrvatske, a općenito govoreći, podjednako su po broju bile zastupljene one američkog, afričkog i azijskog podrijetla. Najviše su bile zastupljene jednogodišnje i dvogodišnje biljke, ali je značajan bio i broj lukovičastih jednosupnica – mahom uresnih – te drvenastih biljaka. U botaničkoj kolekciji ovog vrtu najprisutnije su bile biljke dalmatinske flore – autohtone vrste, kao i one, koje su vremenski duže ili kraće prisutne u kulturi sadnje na našoj obali. Zanimljivo je da se, na ovoj relativno maloj površini, prikazalo čak 87 drvenastih biljaka poznatih u flori Hrvatske, a neke su i danas prisutne u vrtu.

Park je danas u mnogočemu drugačijeg izgleda negoli je bio sredinom XIX. stoljeća. Stabla koja su bila najotpornija na vremenske utjecaje prerasla su nekad zamišljene mjere. Promatrajući Park nekad i sad, može se zaključiti kako su određene vrijednosti nestale, dok su druge pak nastale. Staze Parka u postpunosti su nestale. Glavna aleja potpuno je prebrisana, a glavni ulaz više nije u funkciji. Brežuljci, uspostavljeni radi dobivanja prirodnije forme i osjećaja veće prostornosti u Parku, danas su zadržali svoju prvotnu funkciju. Biljni pokrov svakako se razlikuje od onog izvornog, pogotovo zbog prodora invazivnih vrsta, kao primjerice pajasena. Uzvisina na krajnjem jugozapadu Parka obilježena je orijaškim alepskim borom, a uz njega se nalazi nekoliko koščela i stablo konopljike. Sjeverni dio Parka kao da ima jasniju strukturu kreiranja doživljaja stabala, čak i ako se površno razmotri njihov raspored: prvo je kombinacija brijestova sa širokolisnim zimzelenim lovorima i kalinama, pa otok kineskih žumara i nekoliko ukrasnih zimzelenih grmova sredozemne lempirike, nakon kojih slijedi skupina visokih i gotovo suhih pinija izražajne teksture i boje kore, uz dva reprezentativna cedra prema istoku. Na koncu, sjeverozapadni kvadrant obilježen je skupinom primjeraka sredozemne makije, koji su iz grmova prerasli u stabla. Šuma lovora ne pokriva samo nekadašnje površine posvećene pejsažnom tipu Parka, već je prisutna i na južnom dijelu, na mjestu gdje su se nekada nalazile pravokutne lijehe u kojima su uspijevale stotine različitih vrsta biljaka.

Hortikulturna obnova parka je moguća zahvaljujući izvornim starim nacrtima, a naročito planu parka s početka 19. stoljeća, te popisu tada glavnog botaničara i vrtlara Miotta. On navodi preko 350 različitih vrsta biljaka zasađenih do godine 1829., stoga se na osnovi te liste danas gotovo potpuno precizno može rekonstruirati hortikultura parka (slika 6.).

Slika 6. Bogatstvo biljnih vrsta s popisa vrtnih biljaka iz 1828. i 1829. godine, neke od 355 navedenih vrsta

Izvor: *Integralna studija povijesno-hortikultурно-arhitektonска анализа с приједлогом конзерваторских смјерница за обнову*

U nastavku slijedi detaljan popis i opis biljnog svijeta koji se nekada nalazio u Parku, a za koji se prema *Integralnoj studiji povjesno-hortikultурно-arhitektonske analize s prijedlogom konzervatorskih smjernica za obnovu Parka Garagnin-Fanfogna*, smatra da bi trebao ponovno biti vraćen u Park, kao i opis biljnog svijeta koji se danas nalazi u Parku.

Stabla

Ukupno 43 vrste viših i nižih stabala bile su do 1829. godine posadžene u Parku. Danas ih je preostalo svega 29 iz tog doba, a dodane su dvije nove vrste. Za sadašnji Park od iznimne su važnosti njegovi primjeri hrasta česmina, borova i cedrova, stablo konoplje i nekoliko primjeraka za Sredozemlje tipičnih grmova planike, tršlja i zelenike, koji su svoju uobičajenu veličinu grmova prerasli u stabla. Zimzelene biljne vrste u koje ubrajamo i četinjače i palme, čine nešto više od 70, dok listopadne čine 30 posto svih biljnih vrsta Parka. S obzirom na ograničenost prostora Parka, teško je očekivati da se u njega vrati ukupni broj stabala s Miottova popisa. Uz postojeća stabla te stabla koja su nekada činila Park, a dio kojih bi se trebao vratiti u Park su sljedeća: različite vrste javora (poljski javor, javor mlječ i negundovac), Broussonettia papyrifera, rijetki papirovac srođnik murve i smokve s Dalekog Istoka, stabla košćele koja se upotrebljavaju u ozelenjavanju naših primorskih gradova, stabla hrasta crnike (česmina) koja su na prostoru Parka vjerojatno postojala i prije njegova osnivanja, judić vedre teksture krošnje i raskošnosti cvata, Firmiana simplex poznata kao jedina biljka koja je preživjela napad na Hirošimu, jedan mladi primjerak jasena Fraxinus excelsior koji raste u samom središtu Parka, Laurus nobilis, jedan od pripadnika bogate nekadašnje dendroflore, širokolistna zimzelena stablašica Kineska kalina, brijest Ulmus glabra, Vitex agnus-castus koji je za dva metra prerastao visinu do pet metara iz stručne literature te Tamarix gallica koji je po formi i boji cvata uočljiviji od afričkog tamarisa. Na izvornom popisu Parka pojavljuje se čak pet vrsta borova, dok danas u parku rastu samo dvije. Prema prvom poznatom planu organizacije Parka, čempresi su zauzimali čitavu dvostruku liniju glavne aleje, a iako se danas tu ne nalaze, njihov se veći broj bilježi u drugim dijelovima Parka.

Žumare i palme

Kineska žumara pridošlica je u flori Parka, nije poznato od kada. Njena je pejsažna vrijednost velika jer formira zanimljiv otok palmi u sjevernom dijelu Parka, a sama se i obnavlja. Na krajnjem istočnom i zapadnom dijelu Parka je po jedno stablo datulje.

Voćke

U sadašnjem se Parku u različitim godišnjim razdobljima mogu brati jestivi plodovi datulje, magarice i košće. Nekada je u Parku raslo preko 20 različitih vrsta voćaka, od kojih će većina biti vraćena u svrhu obnavljanja koji je u povijesti čini njegov bitan sastavni dio. Najveći nedostatak uočava se u obitelji ruža, odnosno roda Prunus (marelice, breskve, šljive, višnje,

bademi). Također, Parku treba vratiti njegove jabuke i kruške, a posebno agrume - limune, naranče, šipke, smokve te bijele i crne murve.

Povrće

Miotto je u južnom dijelu Parka uzgajao mnoge korisne biljne vrste bilo one za prehranu (više vrsta luka i krumpira, patlidžan Solanum, razno zelje iz roda Brassica) bilo one ljekovite i začinske (mentvica, sljez, koromač). Posebno treba istaknuti više vrsta leptirnjača, koje nisu sađene samo zbog prehrambenih potreba, već i radi napretka agrotehnike: vrste graha Phaseolus, slatkovina (vučja trava) i leća. U Parku je tada uzgajan i novitet u Europi, vrtna jagoda kakvu danas poznajemo (hibrid Fragaria x ananassa), koja je nastala križanjem američkih vrsta Fragaria chiloensis i Fragaria virginiana. U Parku su također uspjevale i dvije snažne vrste, egipatski grah Lablab purpureus i indijski špinat Bassela alba. Obje se često u literaturi opisuju kao lijane, koje u njima idealnim, tropskim i suptropskim uvjetima narastu čak do 10 metara. Porijeklom s Indijskog poluotoka je još jedna leptirnjača - Indigofera coerulea, grm korišten za dobivanje indigo boje. Zbog prostorne ograničenosti teško je očekivati uzgoj čitava spektra povrtnih kultura, pa se preporuča izvorna orientacija prema uzgoju leptirnjača. Ponovna sadnja povrća u Parku trebala bi biti uspostavljena u pokušnim lijehama na njegovu sjeverozapadnom dijelu. Odabir vrsta biljaka za uzgoj trebao bi više pratiti današnje potrebe u poljoprivredi, a manje se povoditi za Miottovim katalogom. Samo sakupljanje i uzgoj domaćih sorti leće i slanutka bio bi dovoljan uspjeh, a rast leptirnjača u Parku jedan je od preduvjeta za permakulturnu proizvodnju.

Ukrasni gromovi i trajnice

Na današnjem popisu Parka nalazi se oskudan broj gromolikih vrsta (Viburnum tinus i sl.), dok su nekoć ondje rasli razni hibiskusi, jorgovani i glogovi. Rod s najviše predstavnika u Miottovu vrtu bio je Pelargonium, srodnik iglica podrijetlom iz Južne Afrike. Među egzotičnim drvenastim biljkama Parka ističe se prva kamelija u Hrvatskoj, vrste roda Asclepias i Callicarpa americana iz Sjeverne Amerike, kao i sjevernoamerička platana. Park su krasili i čileanski grm Cestrum parqui kao i peruvanski Heliotropium arborescens. Uspjevale su i tri vrste jasmina. Inače netipične za mediteransko podneblje, tuje su u Garagninovo vrijeme najvjerojatnije oblikovale neke od živica na rubovima Parka. U Parku je rastao i bijeli grab ili bjelograb (Carpinus orientalis), listopadni grm ili stablo iz porodice breza koji će činiti značajn dio budućeg biljnog svijeta Parka.

Jednogodišnje i dvogodišnje biljke na izvornom popisu biljnih vrsta

U prvoj postavi parka postojao je razmjerno velik broj jednogodišnjih i dvogodišnjih biljnih vrsta. Od njih je dvadesetak pripadalo obitelji glavočika, podjednako iz naših područja i udaljenih krajeva svijeta. Iako se jedna glavočika ne nalazi na izvornom popisu, zbog povjesne važnosti bi je

svakako trebalo uvrstiti u budući floristički sastav Parka. To je buhač, koji se godinama industrijski proizvodio upravo na površinama Parka. Uz njega planira se vraćanje i mnogih drugih biljnih vrsta s izvornog popisa.

Lukovice

Posebnu kolekciju Parka sačinjavale su lukovice iz porodice amarilisa, šparoge, perunike i ljiljani. Parkom se zacijelo širio tipičan miris havajskih Polianthes tuberosa, čiji je bijeli cvijet osnova mnogim parfemima jer navodno intenzivno miriše i dva tjedna nakon branja. Uz ovu lukovicu, na popisu se nalazi njih još barem dvadeset. Radi svoje vrijednosti u poljoprivredi, lukovice će se zasigurno saditi u pokusnim lijehama. Ipak, kako je ovaj rod jedan od većih u Dalmaciji, planira se vraćanje određenog broja biljnih vrsta koje se ne upotrebljavaju u poljoprivredi, i to u reprezentativne lijehe.

Kaktusi

U Parku je rasla samo jedna vrsta kaktusa, Selenicereus grandiflorus.

Trave

Na popisu iz 1829. godine predstavljene su ukupno četiri vrste pravih trava iz porodice Poaceae, za svaku od kojih je izgledan povratak u sklopu obnavljanja Parka.

Jednogodišnje i dvogodišnje biljke u današnjem prizemnom prekrivaču Parka

Prva biljka koju je ovdje potrebno spomenuti je dominantna vrsta Oxalis articulata, a druga Urtica urens. Također, na području Parka raste i kopriva, arheofit tipično vezan za vrtove i seoske obrađene površine. Uz nju se, u osjetno manjem broju primjeraka, pojavljuje njen srodnik crkvina, biljka sličnih karakteristika. U Parku je uočeno i nekoliko primjeraka dvozuba, invazivne vrste porijeklom iz Južne Amerike, koja se smatra jednom od najinvazivnijih vrsta u Dalmaciji.

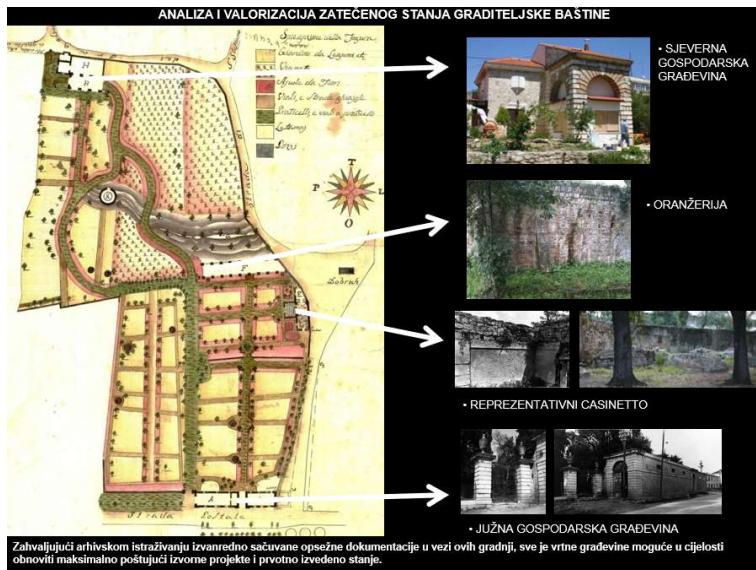
Slika 7. Plan zatečenog stanja stablašica u parku Garagnin

Izvor: *Integralna studija povijesno-hortikultурно-архитектонска анализа с приједлогом конзерваторских смјерница за обнову*

3.2. Kulturno-povijesne vrijednosti

Klasistički agrarni Park Garagnin-Fanfogna kojega je na mijeni 18./19. stoljeća ustanovio trogirske fiziokrat Ivan Luka Garagnin nalazi se u blizini stare gradske jezgre (naziv u registru: Urbanistička cjelina grada Trogira, oznaka dobra: Z-3249). S druge strane mosta nalazila se raskošna obiteljska palača obitelji Garagnin, u kojoj je danas Muzej grada Trogira (oznaka dobra: Z-5065), čija knjižnica predstavlja teoretsku ekstenziju parka. Park Garagnin-Fanfogna upisan je u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske kao zaštićeno nepokretno kulturno dobro, kulturno-povijesno cjelina (oznaka dobra: Z-3880), dok su dvije gospodarske građevine uz južni ulaz – *barchesse* upisane kao pojedinačno zaštićeno nepokretno kulturno dobro (naziv u registru: Konjušnice Garagnin-Fanfogna, oznaka dobra: Z-5067). Od preko 40 arhivskih dokumenata je sačuvano u vezi planiranja i arhitekture ovog parka koji omogućuju njegovu potpunu revitalizaciju (naziv u registru: muzejska građa, oznaka dobra: Z-4517).

Središnja vрtna građevina – elegantni *casinetto*, u potpunosti izведен prema projektu renomiranog venecijanskog arhitekta Giannantonija Selve, danas je građevina u ruševnom stanju. Oranžeriju je također potrebno izgraditi prema izvornom projektu Giannantonija Selve. Južne gospodarske građevine, tzv. Konjušnice Garagnin-Fanfogna, su dobro očuvane kao i vrtnice na glavnem ulazu u park koje je potrebno obnoviti. Sjeverna gospodarska kuća, tzv. Vrtlareva kuća nije nikada bila dovršena.

Slika 8. Graditeljska baština parka Garagnin-Fanfogna

Izvor: prezentacija dr.sc. Ane Šverko s radionice fokus grupe, 13.09.2018., Gradska vijećnica

Pet bunara koji su služili za navodnjavanje parcela su očuvani, samo što se nekim ne vidi trag jer su zatrpani smećem i obrasli grmljem.

Park obiluje antičkim spomenicima koje je Ivan Luka Garagnin s bratom Dominikom skupljao sa svrhom zaštite baštine od uništenja i istraživanje. Većim dijelom ih je otkupljivao od stanovnika Solina stoga potječu od Salone (i.e. iz tog razloga ga je predsjedništvo vlade za Dalmaciju i Albaniju 1805. g. imenovalo prvim pokrajinskim konzervatorom za Dalmaciju). Uломci su razmješteni po parku i ugrađeni kao spolije u istočnome ogradnom zidu. Stoga park ima i funkciju lapidarija u kojem su na otvorenom prostoru izloženi arheološki predmeti. Od toga možemo istaknuti 23 fragmenta u kamenom zidu, pretežno rimske stele, te prednja strana sarkofaga s natpisom u kojem se spominje augur L. Pomponius Draco, potom po parku razmješteni kameni ulomci, nadgrobne ploče, torzo jedne skulpture, sarkofag, žrtvenik, miljokaz i dijelovi stupa s bazom. U sjeveroistočnom dijelu vrta nadgrobni je spomenik-ara posvećen T. Statiliju. Svi ovi fragmenti i skulpture pridonose stvaranju posebnog ugođaja tišine i kontemplacije koje je potrebno osloboditi obrasta vegetacije te obnoviti.

U nastavku slijedi detaljan popis i opis kulturno-povijesnih vrijednosti parka:

Vrtni casinetto

Središnja vrtna građevina, elegantni casinetto, odnosno kućica za uživanje, u potpunosti je bio izведен prema projektu arhitekta Selve. Danas je casinetto u ruševnom stanju, a nekad se sastojao od tri međusobno povezane prostorije s ulaznom terasicom. Sama građevina zidana je u opeci i ožbukana plemenitom žbukom. Nad središnjim ulazom bila je oslikana luneta. Građevina je imala tri ulaza. Unutrašnji podovi bili su terazzo ili kamene ploče, a terasa popločana kamenom. Središnja i južna prostorija bile su sa štukaturama i bogato oslikane prema originalnom Selvinom predlošku. U debljini prolaza između njih je bila smještena mala priručna biblioteka.

Operativni program
KONKURENTNOST
I KOHEZIJA

Oranžerija

Oranžerija je služila tijekom hladnijih vremena za zaštitu i rad s agrumima i sličnim osjetljivim biljkama, koje bi se u toplijim mjesecima iznosile vani. Oranžerija se nalazila uz kameni potporni zid, iza kojeg je nasut umjetni brežuljak. Glavni ulaz sa zapada imao je kutne pilastre istovjetne casinettu. Na njima se nalazio kameni krunski vjenac, a iznad njega dvije kamene ukrasne kugle na postamentima. Kroz središnji dio u prostor oranžerije vodila su vrata, čiji je pod od opeke složen na „riblju kost“.

Gospodarska građevina uz sjeverni ulaz

Kućica na sjeveru, nekadašnji casino obitelji Grazio, Garagninovi su kupili i uz njega planirali dogradnju zgrade barchesse s otvorenim trijemom i tri luka. U tom dijelu zasigurno je bilo planirano držanje životinja, a projekt nije bio u potpunosti izveden. Ipak, zahvaljujući arhivskoj građi, danas bi se mogao bez teškoća u potpunosti rekonstruirati.

Gospodarska građevina uz južni ulaz

Građevina je prizemnica s drvenim jednostrešnim krovom. Nalazi se istočno od glavnog ulaza u Park, s kojim predstavlja oblikovnu cjelinu. Sastoji se od dva volumena, međusobno spojena prolazom s lučnim otvorom, koji je danas s južne strane zatvoren fiksnim stakлом u drvenom okviru, dok je sa sjeverne strane zazidan. Na vratnicama glavnog ulaza nalazi se grb obitelji Garagnin. Vanjski zidovi građevine danas su u razmjeru dobrom stanju.

Muzej grada Trogira

*Muzej grada Trogira smješten je u nekadašnjem rezidencijalnom sklopu obitelji Garagnin-Fanfogna i s Parkom čini povjesno-arhitektonsku cjelinu. U Muzeju se nalazi bogata biblioteka obitelji Garagnin-Fanfogna, koja broji 5.582 naslova i slovi za najbogatiju privatnu knjižnicu u Dalmaciji, uključujući najvažnije knjige o agrikulturi, vrtovima i parkovima XVIII. stoljeća, te arhivu obitelji Garagnin-Fanfogna u kojoj se nalazi iscrpna dokumentacija o obiteljskom parku na Travarici. Knjižnica čuva knjižnu građu od inkunabula do sredine XX. stoljeća, nastalu isključivo zaslugom Ivana Luke Garagnina. Tijekom XIX. stoljeća preseljena je u prostorije u kojima se i danas nalazi, s oslikanim stropovima i namjenski izrađenim drvenim ormarama za knjige. U knjižnici se nalaze djela svih područja ljudskog znanja, a među njima se nekoć nalazio poznati spis *Pacta Conventa*, koji se danas čuva u Budimpešti.*

Antički spomenici

Garagninovi su u Parku i obiteljskoj kući s prostorom privatnog muzeja postavljali mnoge antičke spomenike. U obiteljskoj arhivi Garagninovih Muzeja grada Trogira nalaze se crteži antikviteta koje je Ivan Luka Garagnin pronašao prilikom svojih arheoloških iskapanja u Saloni, te ih dijelom postavio, a dijelom dao ugraditi u istočni zid Parka. U istočnom ogradnom zidu ugrađena su 23 ulomka rimske stela iz njegove arheološke

Europska unija
Zajedno do fondova EU

zbirke. U Parku se nalazi sarkofag, torzo jedne rimske skulpture u togi, miljokaz i ara s erotima i natpisom Statilia Maxima iz sredine II. stoljeća.

Uz park se vezuje osebujna prošlost obitelji Garagnin-Fanfogna, Ivan Luka Garagnin je bio prvi konzervator u Dalmaciji, njegov stric istog imena Splitski nadbiskup, građevine u parku je osmislio i izgradio renomirani arhitekta toga doba Giannantonio Selva i sl.

2013. godine je u okviru projekta COAST izrađena *Integralna studija povijesno-hortikulturno-arhitektonske analize s prijedlogom konzervatorskih smjernica za obnovu Parka Garagnin-Fanfogna* koja je usvojena od strane nadležnog konzervatorskog odjela (potvrda Ministarstva kulture, Konzervatorski odjel u Trogiru, klasa: 612-08/16-01/0196; ur.broj: 532-04-02-16/5-16-2). Idejni projekt obnove parka (T.D. broj 179-8-13 ID) kompletiran je u siječnju 2016. god. na osnovu koje je 13. travnja 2018. god. ishodovana lokacijska dozvola s rokom valjanosti od 2. god. od dana pravomoćnosti. U okviru EU projekta *Garagninov vrtal – Europski park svih trogirana* izrađena je projektno-tehnička dokumentacija potrebna za ishodovanje građevinske dozvole, i to Glavni projekt *Parka Garagnin-Fanfogna - građenje i rekonstrukcija građevina, hortikulturno i parterno uređenje te Izvedbeni projekt s troškovnicima*.

3.3. Društveno-gospodarska obilježja

Park se nalazi unutar naselja Trogir u obuhvatu Grada Trogira. Unutar parka stanuje jedan stanovnik i to u sjevernoj gospodarskoj kući čije je iseljavanje i rješavanje stanarskog pitanja, temeljem ugovornih obveza, planirano nastavno na pokretanje obnove parka. U parku se trenutačno ne odvijaju nikakve gospodarske aktivnosti.

3.4. Korištenje prostora

Možemo reći da je Park Garagnin-Fanfogna već u doba obitelji Garagnin i Fanfogna bio turistička atrakcija jer su ga posjećivale mnoge znamenite osobe koje su bile oduševljene njegovim ambijentom, saksonski kralj Fridrik August, ljekarnik iz Trsta i istaknuti botaničar dr. Bartolomeo Biasoletto, car Franjo I i njegov botaničar Portenschlag Ladermayer, nadvojvoda Ferdinand Maksimilijan – brat cara Franje Josipa I i kasnije meksički car, austrougarski ministar poljoprivrede.

Održavanje parka od strane obitelji Garganin-Fanfogna bilo je ključ razvoja turizma na prostoru parka. Nakon 2. svjetskog rata park postaje javno vlasništvo od kada svjedočimo postepenoj degradaciji parka. Danas je park u većinskom vlasništvu grada Trogira, kao i pripadne građevine, osim dijela *casinetta* i gospodarske kuće na sjevernom rubu vrta koje su i dalje dijelom u vlasništvu obitelji Garagnin. Grad Trogir je iskazao interes za otkupom suvlasničkog dijela. Do realizacije, obitelj Garagnin je dala suglasnost Gradu Trogiru i Javnoj ustanovi MORE I KRŠ za ulaganje u nekretnine koje su dijelom u njihovom vlasništvu (Sporazum, klasa: 030-02/16-01/07, ur.broj: 2181-179-16-1 od 29. siječnja 2016.).

Prostor parka se ne koristi za turističko posjećivanja već park povremeno posjećuju samo građani. S obzirom da ima nedostatno zelenih gradskih površina, možemo reći da parku gravitiraju svi stanovnici Grada Trogira, a ne samo naselja Trogir, dakle sveukupno 13.192 stanovnika, iako u perspektivi revitalizacije parka možemo računati na posjećivanje od strane građana šireg područja.

4. Upravljanje

4.1. Vizija područja

Park Garagnin-Fanfogna, održivo razvijan i upravljan, zelena je oaza na ulazu u kameni grad Trogir koja svojom jedinstvenom kulturno-prirodnom baštinom i pratećim sadržajima za lokalno stanovništvo i posjetitelje, doprinosi kulturnom, turističkom, obrazovnom, znanstvenom i gospodarskom razvoju grada Trogira.

Vizija parka definirana je unutar užeg planerskog tima u postupku izrade plana upravljanja i istovjetna je viziji Marketing plana.

4.2. Teme plana upravljanja

Na osnovu vrijednosti Parka Garagnin-Fanfogna, a sukladno preporukama *Smjernica za planiranje upravljanja zaštićenim područjima i/ili područjima ekološke mreže* (u nastavku teksta: Smjernice), širi planerski tim odabrao je teme koje će obraditi ovaj plan upravljanja. Tema 1 se odnosi na očuvanje prirodnih vrijednosti parka, tema 2 na zaštitu i očuvanje kulturne baštine, tema 3 na upravljanje posjećivanjem, interpretacija i edukacije, te tema 4 koja se odnosi na razvoj kapaciteta javne ustanove. Prema preporukama Smjernica, teme 1 i 4 su minimalne teme plana upravljanja zaštićenim područjima.

Evaluacija stanja metodom SWOT analize koja je izrađena na internoj radionici užeg planerskog tima, a potom nadopunjena rezultatima rada fokus grupa pokazala je slijedeće snage, nedostatke, prilike i prijetnje navedene u tablici 1. Iste su razvrstane u skupine po temama dok su neke zajedničke svim temama plana upravljanja. U dijelu koji obrađuje svaku temu zasebno zajedničke snage, slabosti, prilike i prijetnje su obrađene pod temom 3 jer posjećivanje najviše doprinosi takvom stanju u parku te prilikama za promjenom stanja.

Tablica 1: SWOT analiza Parka Garagnin-Fanfogna

SNAGE	SLABOSTI
TEMA 1: Prvi hrvatski agrarni i botanički privatni park. Očuvana određena botanika parka. Na maloj površini veliki broj biljnih vrsti. Prisutnost konopljike i brucijskog bora jedinstvenih po veličini. U arhivi obitelji Garagnin čuva se najstariji zapis sorte vinove loze Crljenak koja je ishodišna sorta svjetski poznatog vina Zinfander. Park su pluća grada Trogira.	TEMA 1: Veliki dio izvorne botanike parka ne raste u parku. Marginalna kategorija zaštite prirode (nema izvorne prirode). Nestručna briga oko održavanja parka. Park je zarastao. Stabla u parku su stara (bolesti i štetnici). Invazivne vrste rastu u parku (pajasen). Zemlja zaražena narkoticima. Nedostatak vodenih crpki i zapuštenost bunara za potrebe navodnjavanja parka. Otežano održavanje visokih stabala (vatrogasna vozila ne mogu ući).
TEMA 2: Jedinstven spoj slobodnog i formalnog dijela vrta. Park i dio građevina zaštićeni i kao kulturno	

<p>dobro.</p> <p>Autor građevina renomirani arhitekta Selva. Poznata i bogata povijest parka sačuvana u Muzeju Grada Trogira (obiteljska palača Garagnin-Fanfogna).</p> <p>Dobra očuvanost Sjeverne i Južne gospodarske građevine te bunara u parku.</p> <p>Očuvana kulturna dobra koja se čuvaju izvan parka (fontana, bucali).</p> <p>Postojeći artefakti iz antičke Salone, lapidariji koji su prvi salonitski spomenici.</p> <p>Park je i arheološki lokalitet – groblje iz rimskog perioda.</p>	<p>TEMA 2:</p> <p>Oštećeni i porazbacani spomenici porijeklom iz antičke Salone.</p> <p>Ruševna arhitektura pojedinih građevina parka. Spomenici nisu valorizirani u svojoj potpunoj vrijednosti.</p> <p>Dio inventara parka nedostaje.</p> <p>Sjeverna Gospodarska kuća se koristi kao stambeni objekt.</p> <p>Interijer obiteljske palače Garagnin-Fanfogna koja je u sprezi s parkom je održavan ali nije adekvatno restauriran.</p> <p>Građa obitelji Garagnin-Fanfogna nije u cijelosti restaurirana niti digitalizirana.</p> <p>Prirodoslovna zbirka obitelji nije sređena niti vrednovana.</p>
<p>TEMA 3:</p> <p>Park smješten u blizini UNESCO jezgre Grada Trogira.</p> <p>Spoj prirodne i kulturne baštine.</p> <p>Zelena oaza u kamenom gradu.</p> <p>Inovacija i vizionarstvo fiziokrata Ivana Luke Garagnina imaju iznimni edukativni potencijal.</p> <p>Povijesni kontekst parka je iznimno zanimljiv za prezentaciju posjetiteljima.</p> <p>Blizina luka (zračna, pomorska).</p>	<p>TEMA 3:</p> <p>Park danonoćno otvoren za nekontrolirano posjećivanje (marginalne skupine) što dovodi do devastacije parka.</p> <p>Park loše prezentiran i održavan (smeće, urušavanje drveća, invazivne vrste).</p> <p>Park nema sadržaja (kulturnih, hortikulturnih, turističkih i sl.).</p> <p>Loš prilaz parku (prometnica, taxi stanica).</p> <p>Nema sanitarnih sadržaja.</p> <p>Neodržavanje sajma cvijeća, edukativnih radionica, nastave na otvorenom i sličnih događanja.</p>
<p>TEMA 4:</p> <p>Ustanova ima zaposlenog agronoma.</p> <p>Ustanova ima zaposlenu osobu za povlačenje EU sredstava.</p> <p>SVE TEME:</p> <p>Odlična suradnja s inicijatoricom obnove parka i Gradom Trogirom.</p> <p>Postojeći konzervatorski elaborat i idejni projekt integrirane revitalizacije parka.</p> <p>Pripremljena kompletna projektno-tehnička i studijska dokumentacija nužne za revitalizaciju parka u okviru EU projekta „Garagninov vrtal – Evropski park svih Trogirana“</p>	<p>Nepostojanje suradnje s OPG-ima.</p> <p>Nepostojanje videonadzora i hidranata.</p> <p>Nedostatak urbane opreme parka (koševi, klupe, rasvjeta i sl.) i informativnih sadržaja (putokazi, info. ploče i sl.).</p> <p>Nedovoljna informiranost građana o vrijednostima parka.</p> <p>Istočni zid parka blokira komunikaciju parka s građanima te stvara dojam opskurnog i opasnog mjesta.</p> <p>Dio građana se ne osjeća sigurno u parku (opisuju ga kao „mračno mjesto“).</p>
	<p>TEMA 4:</p> <p>Podkapacitirana čuvarska služba ustanove za dnevni nadzor parka.</p> <p>Ustanova nema zaposlenog botaničara.</p>

Europska unija
Zajedno do fondova EU

	<p>SVE TEME:</p> <p>Nepostojanje adekvatne ograde.</p> <p>Sveopća zapuštenost parka.</p> <p>Dio parka je u privatnom vlasništvu obitelji Garagnin.</p> <p>Nebriga stanara o okolini Sjeverne građevine (smeće, psi).</p> <p>Nesavjesnost i nebriga dijela građana o vrijednostima parka dovodi do devastacije parka.</p> <p>Otpadne vode završavaju u parku.</p> <p>Park otvoren prema taxi stanicu i velikom šoping centru Konzum što generira velike količine smeća.</p>
MOGUĆNOSTI	PRIJETNJE
<p>TEMA 1:</p> <p>Redovito uklanjanje pajasena prije revitalizacije parka.</p> <p>Uklanjanje starih stabala prije revitalizacije parka.</p> <p>Mogućnost revitalizacije parka kao oglednog botaničkog i agrarnog vrta za primjer čitavom području Dalmacije prema izvornoj zamisli Ivana Garagnina.</p> <p>TEMA 2:</p> <p>Obnova i privođenje u funkciju svih građevina u parku.</p> <p>Zaštita svih građevina parka u kategoriji kulturnog dobra.</p> <p>Proširenje UNESCO zaštite nad parkom.</p> <p>TEMA 3:</p> <p>Do revitalizacije parka regulirati posjećivanje uz minimalne zahvate u parku i učestalo održavanje.</p> <p>Prije revitalizacije izraditi projekt privremenog zatvaranja parka od strane taxija i Konzuma (postavljanje mreže).</p> <p>Zatvoriti južni glavni ulaz (izvorna vratnica), a danju otvarati istočni ulaz u park.</p> <p>Glavni ulaz otvarati samo prilikom velikih manifestacija i događanja.</p> <p>Park zatvarati navečer.</p> <p>Održavati postojeće puteva prije revitalizacije parka.</p> <p>Postaviti znakove zabranjenih radni na info. ploču ispred parka (bacanje smeća, uništavanje spomenika, šetanje pasa...) prije revitalizacije.</p>	<p>SVE TEME:</p> <p>Zbog neriješenih imovinsko-pravnih odnosa i nedostatka sredstava potpuna degradacija parka.</p>

Europska unija
Zajedno do fondova EU

<p>Postaviti novu info. ploču ispred parka o novo planiranoj revitalizaciji parka.</p> <p>Organizirati razne manifestacije i stručna vođenja pod uvjetom čistog i održavanog parka, a prije same revitalizacije.</p> <p>Organizirati ekološke akcije čišćenja pod stručnim vodstvom.</p> <p>Postaviti video nadzor reflektor iznad glavnog južnog ulaza.</p> <p>Prezentirati vrijednosti i budućnost parka u medijima i na web stranicama.</p> <p>Osmisliti nove proizvode i sadržaje parka (radionice, učenje kroz igru, kulturne manifestacije, privatna događanja, park za svakodnevno korištenje i odmor, tradicijska ponuda u kavani, vođenje po botaničkoj zbirki, označavanje botaničke zbirke, suveniri parka, rasadnik parka, itd.)</p> <p>Nastavno na revitalizaciju samoodrživost parka kroz koncesioniranje sadržaja i naplatu ulaznica. Razvoj „garden“ turizma, stvaranje zelene oaze na ulazu u kameni grad.</p> <p>TEMA 4:</p> <p>Ustroj gradskog subjekta/odjela za upravljanje parkom.</p> <p>Pojačati nadzor ustanove pogotovo nad bacanjem smeća.</p> <p>Povećati sredstva za održavanje parka.</p> <p>SVE TEME:</p> <p>Što prije izmjestiti taxi stanicu.</p> <p>Bolje urediti komunalnu infrastrukturu oko parka.</p> <p>Generalno čišćenje parka prije same revitalizacije (uklanjanje opasnih stabala, invazivnih vrsta, smeća i sl.)</p> <p>Postaviti koševe za smeće u parku.</p> <p>Dnevno prikupljanje smeća od strane komunalnog društva.</p> <p>Udaljiti kontejnere Konzuma dalje od zapadne ograde parka.</p> <p>Povlačenje daljnjih EU sredstava za integriranu revitalizaciju parka.</p>	
---	--

4.2.A. Očuvanje prirodnih vrijednosti

U tablici u nastavku je dan pregled SWOT analize koju će pobliže obraditi tema očuvanja prirodnih vrijednosti parka.

Tablica 2: SWOT analiza teme očuvanje prirodnih vrijednosti

SNAGE	SLABOSTI
Prvi hrvatski agrarni i botanički privatni park. Očuvana određena botanika parka. Na maloj površini veliki broj biljnih vrsti. Prisutnost konopljike i brucijskog bora jedinstvenih po veličini. U arhivi obitelji Garagnin čuva se najstariji zapis sorte vinove loze Crljenak koja je ishodišna sorta svjetski poznatog vina Zilfander. Park su pluća grada Trogira.	Veliki dio izvorne botanike parka ne raste u parku. Marginalna kategorija zaštite prirode (nema izvorne prirode). Nestručna briga oko održavanja parka. Park je zarastao. Stabla u parku su stara (bolesti i štetnici). Invazivne vrste rastu u parku (pajasen). Zemlja zaražena narkoticima. Nedostatak vodenih crpki i zapuštenost bunara za potrebe navodnjavanja parka. Otežano održavanje visokih stabala (vatrogasna vozila ne mogu ući).
MOGUĆNOSTI	PRIJETNJE
Redovito uklanjanje pajasena prije revitalizacije parka. Uklanjanje starih stabala prije revitalizacije parka. Mogućnost revitalizacije parka kao oglednog botaničkog i agrarnog vrta za primjer čitavom području Dalmacije prema izvornoj zamisli Ivana Garagnina.	Zbog neriješenih imovinsko-pravnih odnosa i nedostatka sredstava potpuna degradacija parka.

Temeljna vrijednost parka koja se odnosi na njegovu botaničku i agrarnu funkciju u prošlim vremenima danas je potpuno zanemarena. U parku su sačuvani pojedini primjeri stabala međutim voćke, povrće, ukrasni grmovi i trajnice, jednogodišnje i dvogodišnje bilje, lukovice, i neke druge su skoro pa u potpunosti nestale s prostora parka. Razlog tomu je nebriga o biljnom fondu parka od samih početaka njegove zaštite koja je danas dovela do sukcesije botaničkog i agrarnog parka u šumu sa slabim prizemnim slojem zeljanica, te rijetkom pojmom grmova. Međutim sukcesivni prirodni procesi su dodana vrijednost u ovom dugom periodu zapuštenosti parka jer su se barem vremenom dogodile zanimljive ekološke niše za mnoge organizme obzirom na preizgrađeno okolno tkivo grada koje je lišeno sustavne zelene infrastrukture i bioraznolikosti.

Pojedini stari primjeri stabala su u jako lošem stanju te ih je potrebno propisno zbrinuti i eventualno nadomjestiti s novim mlađim biljkama. Na prostoru se intervenira tek kad dođe do rušenja stabla ali se

Operativni program
KONKURENTNOST
I KOHEZIJA

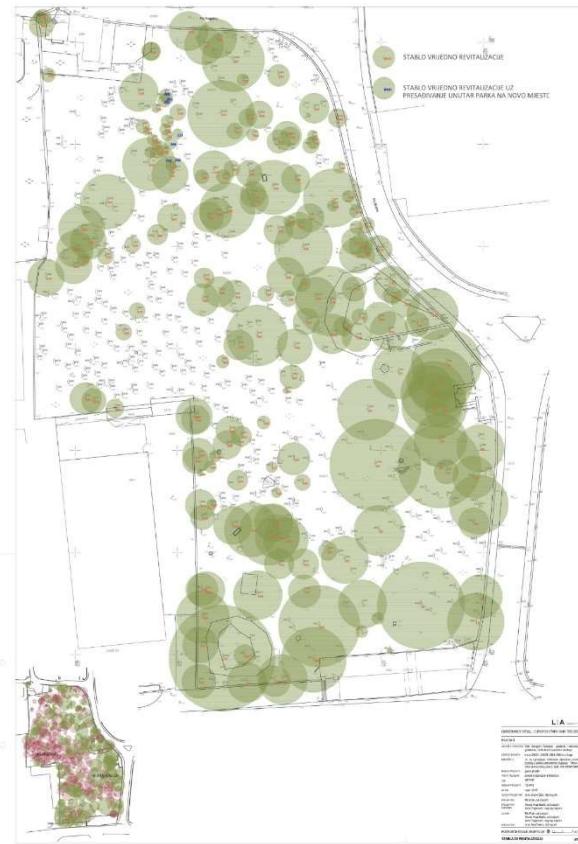
ne provodi sustavna inventarizacija, potom uklanjanje starijih ili bolesnih primjeraka. Tome pridonosi činjenica da Ustanova nema uposlenog botaničara koji bi učestalo radio monitoring flore i upozorio na stanje u parku. Uklanjanje se provodi pod nazorom čuvarske službe ustanove uz finansijsku podršku Grada Trogira.

Slika 9. Urušeno stablo

Izvor: JU More i krš

Inventarizacija botanike parka se radila u nekoliko navrata od njegovog proglašenja zaštićenim područjem i to 1975. god. od strane Amalija Denich, potom 2013. god. u okviru GEF/UNDP projekta COAST što je rezultiralo izradom izuzetno vrijedne *Integralne studije povijesno-hortikulturno-arhitektonske analize s prijedlogom konzervatorskih smjernica za obnovu* i 2018. god. u okviru EU projekta „Garagninov vrtal – Evropski park svih Trogirana“ za potrebe izrade *Glavnog projekta Parka Garagnin-Fanfogna - građenje i rekonstrukcija građevina, hortikulturno i parterno uređenje*. U okviru posljednje inventarizacije evidentirano je 597 stabala za koje je određena biljna vrsta, zdravstveno stanje, širina debla na visini od cca 100 cm, visina stabla, širina krošnje stabla, mogućnosti revitalizacije te specifični detalji (tablica boniteta stabala Glavnog projekta). Temeljem određenog boniteta stabala izrađen je prostorni raspored stabala predviđenih za revitalizaciju (Slika 10.). Ukupan broj stabala predviđenih za revitalizaciju iznosi 190.

Slika 10. Prostorni raspored stabala predviđenih za revitalizaciju

Izvor: *Glavni projekt krajobrazne arhitekture Parka Garagnin-Fanfogna - građenje i rekonstrukcija građevina, hortikultурno i parterno uređenje*

S mnogo poštovanja prema prvom planu i izgledu parka nekad, kao i prema njegovim tvorcima, izrađen je glavni projekt hortikulturne obnove parka vodeći pri tom računa o budućoj raznolikosti parka kao mjesta odmora i relaksacije građana, agrarnog karaktera parka (rasadnik znanja i praksi zelene poljoprivrede, praktikum za lokalne škole), botaničkog vrta (s naglaskom na autohtone dalmatinske vrste), povijesnog parka (izravno povezan s Muzejom grada Trogira), reprezentativnog gradskog prostora za događanja (kavana, koncerti, nastava na otvorenom itd.), važnog prostora za prihvatanje posjetitelja Trogira (zasjenjeni zeleni prostor na ulazu u grad), nove turističke atrakcije te mjesata plasmana originalnih trogirske suvenira, visokokvalitetnih autohtonih proizvoda. Obnovljeni park će biti agrarni klasicistički park s 5 glavnih zona povezanih uređenim stazama: *parterre* u službi botaničkog vrta, plato s ružnjakom ispred oranžerije i *casinetta*, perivoj u sjeveroistočnom dijelu parka, proizvodni dio s vinogradom, povrtnjakom i voćnjakom, te izgubljeni vrt na jugozapadnom dijelu parka (slika 11.).

Slika 11. Krajobrazno rješenje Parka Garagnin-Fanfogna

Izvor: *Glavni projekt krajobrazne arhitekture Parka Garagnin-Fanfogna - građenje i rekonstrukcija građevina, hortikultурно i parterno uređenje*

Prije same revitalizacije parka kao oglednog botaničkog i agrarnog vrta za primjer čitavom području Dalmacije prema izvornoj zamisli Ivana Garagnina koja oblikuje sami cilj ove teme (više u poglavlju 5.), potrebno je da Ustanova u suradnji s Gradom Trogirom (većinski vlasnik čestica parka) provodi aktivnosti plana upravljanja dodijeljene ovoj temu u okviru poglavlja 6 u svrhu održavanja postojeće vegetacije parka.

Veliku prijetnju vegetaciji parka predstavljaju invazivne vrste među kojima možemo istaknuti pajasen *Ailanthus altissima* (slika 12.) kojeg ne nalazimo na izvornom popisu botaničara Miotta, a koji zauzima značajne površine u parku. Potrebno je vršiti sustavno uklanjanje pajasena od strane gradske firme Holding d.o.o. koja je plaćena od strane Grad Trogira da brine o urednosti parka. Uklanjanje se može vršiti prema metodologiji razrađenoj u okviru pilot projekta „Procjene početnog stanja i utvrđivanje metodologije za kontrolu širenja i iskorjenjivanje sljedećih invazivnih stranih vrsta (eng. *Invasive Alien Species*, IAS): *Ailanthus altissima* (Mill.) Swingle – pajasen, *Herpestes javanicus auropunctatus* – mungos i *Leporidae sp.* - kunić/zec na otocima“ Ministarstva zaštite okoliša i energetike. S obzirom da se mladi primjeri pajasena lako čupaju u proljeće je moguće provoditi i ciljane ekološke akcije uklanjanja pajasena u parku pod stručnim nadzorom Ustanove, a u suradnji sa zainteresiranim udružama, školama i institucijama.

Slika 12. Stablo pajasena *Ailanthus altissima*

Izvor: HAOP

Iako se u zadnje vrijeme park učestalije kosi od strane gradske firme Holding d.o.o. (2-3 puta godišnje) svejedno su pojedine staze i putevi u parku zarasli. Stoga je košnju potrebno provoditi učestalije kako bi park bio prohodan i manje opskuran. Park gradska firma čisti jednom tjedno pa ipak je u njemu, zbog nedovoljne osviještenosti i nebrige građana, te loše ograde parka još dosta smeća.

Iako su bunari dio graditeljske baštine, njihova je funkcija bitna u kontekstu budućeg navodnjavanja parka. Bunari su u parku prepuni opasnog smeća. Za potrebe gore spomenutog EU projekta jedan od bunara je očišćen te je izvršena kemijska i mikrobiološka analiza vode koja je pokazala da voda nije za upotrebu stoga će se bunari u budućnosti uređiti u skupljališta kišnice (*Elaborat s pripadnim istražnim radovima za bunare u parku Garagnin-Fanfogna - geomehanika*). Voda u bunarima svakako nije dosta na za navodnjavanje zelene površine budućeg revitaliziranog parka od gotovo 1 ha stoga će se ukopati dodatni rezervoari vode. Do same revitalizacije parka potpuno je neučinkovito uvoditi ikakav sustav navodnjavanja biljaka koje je priroda godinama selektirala u odnosu na njihovu prilagodbu stanju u parku.

4.2.B. Zaštita i očuvanje kulturne baštine

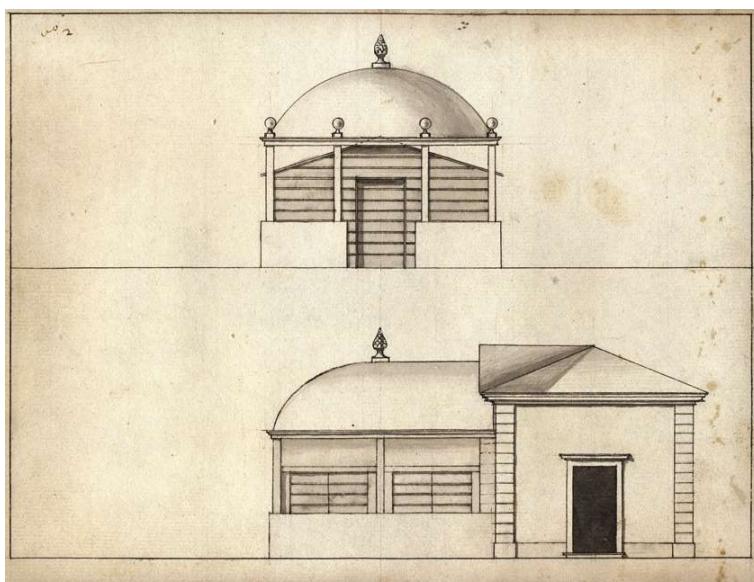
U tablici u nastavku je dan pregled SWOT analize koju će pobliže obraditi tema zaštita i očuvanje kulturne baštine.

Tablica 3: SWOT analiza teme zaštita i očuvanje kulturne baštine

SNAGE	SLABOSTI
Jedinstven spoj slobodnog i formalnog dijela vrta. Park i dio građevina zaštićeni i kao kulturno dobro. Autor građevina renomirani arhitekta Selva. Poznata i bogata povijest parka sačuvana u Muzeju Grada Trogira (obiteljska palača Garagnin-Fanfogna).	Oštećeni i porazbacani spomenici porijeklom iz antičke Salone. Ruševna arhitektura pojedinih građevina parka. Spomenici nisu valorizirani u svojoj potpunoj vrijednosti. Dio inventara parka nedostaje.

<p>Dobra očuvanost Sjeverne i Južne gospodarske građevine te bunara u parku.</p> <p>Očuvana kulturna dobra koja se čuvaju izvan parka (fontana, bucali).</p> <p>Postojeći artefakti iz antičke Salone, lapidariji koji su prvi salonitski spomenici.</p> <p>Park je i arheološki lokalitet – groblje iz rimskog perioda.</p>	<p>Sjeverna Gospodarska kuća se koristi kao stambeni objekt.</p> <p>Interijer obiteljske palače Garagnin-Fanfogna koja je u sprezi s parkom je održavan ali nije adekvatno restauriran.</p> <p>Građa obitelji Garagnin-Fanfogna nije u cijelosti restaurirana niti digitalizirana.</p> <p>Prirodoslovna zbirka obitelji nije sređena niti vrednovana.</p>
MOGUĆNOSTI	PRIJETNJE
<p>Obnova i privođenje u funkciju svih građevina u parku.</p> <p>Zaštita svih građevina parka u kategoriji kulturnog dobra.</p> <p>Proširenje UNESCO zaštite nad parkom.</p>	<p>Zbog neriješenih imovinsko-pravnih odnosa i nedostatka sredstava potpuna degradacija parka.</p>

Park obiluje kulturnom baštinom koja ima izuzetnu vrijednost stoga je i zaštićena kao kulturno dobro. Neke od građevina su u dobrom stanju očuvanosti, južne gospodarske građevine, tzv. konjušnice Garagnin-Fanfogna, i sjeverna gospodarska kuća, tzv. vrtlareva kuća međutim potrebno ih je obnoviti i privesti svrsi odnosno uvesti sadržaje koji će biti u sprezi s parkom. Za razliku od tih građevina, elegantni *casinotto* je urušen, kao i oranžerija koje je potrebno izgraditi prema izvornim nacrtima. Srećom sačuvani su svi nacrti građevina koje je projektirao renomirani arhitekta Selva, te je *Glavni projekt krajobrazne arhitekture Parka Garagnin-Fanfogna - građenje i rekonstrukcija građevina, hortikultурно i parterno uređenje* u okviru već gore spomenutog EU projekta izrađen u skladu s njima.

Slika 13: Selvin projekt središnje vrtne građevine - elegantnog casinetta
Izvor: prezentacija dr.sc. Ane Šverko s radionice fokus grupe, 13.09.2018., Gradska vijećnica

Park je u većinskom vlasništvu grada, kao i pripadne građevine, osim dijela *casinetta* i sjeverne gospodarske kuće koje su dijelom u vlasništvu obitelji Garagnin. Grad Trogir je u postupku otkupa dijelova čestica koji su u vlasništvu fizičkih osoba kako bi postao jedini vlasnik svih nekretnina u vezi s parkom. 2016. god. za potrebe prijave EU projekta *Garagninov vrtal – Europski park svih Trogirana*, Ustanova i Grad Trogir, su potpisale sporazum s fizičkim osobama o pravu korištenja nekretnina za projekt integrirane revitalizacije parka. Grad Trogir je nositelj lokacijske dozvole, te će biti nositelj građevinske dozvole za zahvate koji se odnose na revitalizaciju parka.

Također je potrebno spomenuti da se sjeverna gospodarska kuća koristi kao stambeni objekt obitelji Šantić međutim ugovornim obvezama između Grada Trogira i stanara se rješava stanarsko pitanje čim krene obnova parka.

Mnogobrojni antički spomenici (antičke skulpture, sarkofazi, stupovi, ulomci i natpisi dijelom uzidani u ogradni zid vrta) su oštećeni i porazbacani po parku. Neki se koriste kao klupe i stolovi. Potrebno ih je restaurirati i vratiti im njihovu izvornu uresnu funkciju.

Slika 14. Smeće u parku u blizini obližnje taxi stanice

Izvor: JU More i krš

Bunari u parku su prepuni opasnog smeća. Potrebno ih je očistiti, restaurirati, rekonstruirati njihove izvorne bucale te ih valorizirati na isti način kao i antičke spomenike.

Dio inventara parka nedostaje (fontana, bucali) stoga je što prije potrebno identificirati gdje se ona nalazi, te izvršiti povrat imovine parka na početku njegove revitalizacije.

Poznata i bogata povijest parka je sačuvana u Muzeju Grada Trogira, nekadašnjoj obiteljskoj palači Garagnin-Fanfogna koja je također u vlasništvu Grada Trogira, a nalazi se izvan granica parka. Međutim interijer palače je u lošem stanju, dok je građu potrebno u cijelosti restaurirati i digitalizirati kako bi ista mogla biti prezentirana posjetiteljima Muzeja i parka. Za kontekst parka, izrazito je bitno složiti, očuvati i valorizirati prirodoslovnu zbirku obitelji Garagnin-Fanfogna. U okviru EU projekta izrađen je *Elaborat istražnih konzervatorsko – restauratorskih radova u Muzeju grada Trogira i parku Garagnin – Fanfogna*. Moguće je postaviti ispravnu dijagnozu degradacijskih procesa te odrediti smjernice za

daljnje konzervatorsko – restauratorske zahvate u Muzeju grada Trogira dok je za park moguća rekonstrukcija i sanacija nekadašnjeg agrarnog dijela, arhitektonskih obilježja i dekoracija zahvaljujući arhivi Muzeja.

Glavnim arhitektonskim projektom Parka Garagnin-Fanfogna - građenje i rekonstrukcija građevina, hortikultурno i parterno uređenje, predviđeno je uređenje parka, rekonstrukcija Gospodarske građevine uz južni ulaz, građenje Vrtnog casinetta i oranžerije te u fazi 2. rekonstrukcija gospodarske građevine uz sjeverni ulaz (slika 14).

Slika 14. Projektirana situacija Parka Garagnin-Fanfogna

Izvor: Glavni arhitektonski projekt Parka Garagnin-Fanfogna - građenje i rekonstrukcija građevina, hortikultурно i parterno uređenje

Iako je kulturna baština u uskoj sprezi s prirodnom baštinom parka, Ustanova nema pravnog ni zakonskog temelja da pristupi obnovi građevina niti inventara. Kao što je već gore navedeno vlasnici građevina su Grad Trogir i obitelj Garagnin, dok je Grad Trogir nositelj lokacijske dozvole za sve zahvate u parku. Ustanova u potpunosti podržava integriranu revitalizaciju parka stoga je prioritet ove teme za Ustanovu poticati prijavu projekta obnove parka, uključujući građevine, na EU izvore financiranja, te poticati ustroj gradskog subjekta/odjela za upravljanje parkom jer je to jedino dugoročno održivo rješenje za očuvanje ove prirodne vrijednosti.

4.2.C. Upravljanje posjećivanjem, interpretacija i edukacija

U tablici u nastavku je dan pregled SWOT analize koju će pobliže obraditi tema upravljanje posjećivanjem, interpretacija i edukacije. Pod ovom temom su obrađene zajedničke snage, slabosti, prilike i prijetnje jer posjećivanje najviše doprinosi takvom stanju u parku te mogućnostima za promjenom stanja.

Tablica 4: SWOT analiza teme upravljanje posjećivanjem, interpretacija i edukacija

SNAGE	SLABOSTI
<p>TEMA 3: Park smješten u blizini UNESCO jezgre Grada Trogira. Spoj prirodne i kulturne baštine. Zelena oaza u kamenom gradu. Inovacija i vizionarstvo fiziokrata Ivana Luke Garagnina imaju iznimni edukativni potencijal. Povijesni kontekst parka je iznimno zanimljiv za prezentaciju posjetiteljima. Blizina luka (zračna, pomorska).</p> <p>SVE TEME: Odlična suradnja s inicijatoricom obnove parka i Gradom Trogirom. Postojeći konzervatorski elaborat i idejni projekt integrirane revitalizacije parka. Pripremljena kompletna projektno-tehnička i studijska dokumentacije nužne za revitalizaciju parka u okviru EU projekta „Garagninov vrtal – Europski park svih Trogirana“</p>	<p>TEMA 3: Park danonoćno otvoren za nekontrolirano posjećivanje (marginalne skupine) što dovodi do devastacije parka. Park loše prezentiran i održavan (smeće, urušavanje drveća, invazivne vrste). Park nema sadržaja (kulturnih, hortikulturnih, turističkih i sl.). Loš prilaz parku (prometnica, taxi stanica). Nema sanitarnih sadržaja. Neodržavanje sajma cvijeća, edukativnih radionica, nastave na otvorenom i sličnih događanja. Nepostojanje suradnje s OPG-ima. Nepostojanje videonadzora i hidranata. Nedostatak urbane opreme parka (koševi, klupe, rasvjeta i sl.) i informativnih sadržaja (putokazi, info. ploče i sl.). Nedovoljna informiranost građana o vrijednostima parka. Istočni zid parka blokira komunikaciju parka s građanima te stvara dojam opskurnog i opasnog mjesa. Dio građana se ne osjeća sigurno u parku (opisuju ga kao „mračno mjesto“).</p> <p>SVE TEME: Nepostojanje adekvatne ograde. Sveopća zapuštenost parka.</p>

Europska unija
Zajedno do fondova EU

Operativni program
**KONKURENTNOST
I KOHEZIJA**

	<p>Dio parka je u privatnom vlasništvu obitelji Garagnin.</p> <p>Nebriga stanara o okolini Sjeverne građevine (smeće, psi).</p> <p>Nesavjesnost i nebriga dijela građana o vrijednostima parka dovodi do devastacije parka.</p> <p>Otpadne vode završavaju u parku.</p> <p>Park otvoren prema taxi stanicu i velikom šoping centru Konzum što generira velike količine smeća.</p>
MOGUĆNOSTI	PRIJETNJE
<p>TEMA 3:</p> <p>Do revitalizacije parka regulirati posjećivanje uz minimalne zahvate u parku i učestalo održavanje.</p> <p>Prije revitalizacije izraditi projekt privremenog zatvaranja parka od strane taxija i Konzuma (postavljanje mreže).</p> <p>Zatvoriti južni glavni ulaz (izvorna vratnica), a danju otvarati istočni ulaz u park.</p> <p>Glavni ulaz otvarati samo prilikom velikih manifestacija i događanja.</p> <p>Park zatvarati navečer.</p> <p>Održavati postojeće puteva prije revitalizacije parka.</p> <p>Postaviti znakove zabranjenih radni na info. ploču ispred parka (bacanje smeća, uništavanje spomenika, šetanje pasa...) prije revitalizacije.</p> <p>Postaviti novu info. ploču ispred parka o novo planiranoj revitalizaciji parka.</p> <p>Organizirati razne manifestacije i stručna vođenja pod uvjetom čistog i održavanog parka, a prije same revitalizacije.</p> <p>Organizirati ekološke akcije čišćenja pod stručnim vodstvom.</p> <p>Postaviti video nadzor reflektor iznad glavnog južnog ulaza.</p> <p>Prezentirati vrijednosti i budućnost parka u medijima i na web stranicama.</p> <p>Osmisliti nove proizvode i sadržaje parka (radionice, učenje kroz igru, kulturne manifestacije, privatna događanja, park za svakodnevno korištenje i odmor, tradicijska ponuda u kavani, vođenje po botaničkoj zbirci, označavanje botaničke zbirke, suveniri parka, rasadnik parka, itd.)</p>	<p>SVE TEME:</p> <p>Zbog neriješenih imovinsko-pravnih odnosa i nedostatka sredstava potpuna degradacija parka.</p>

Nastavno na revitalizaciju samoodrživost parka kroz koncesioniranje sadržaja i naplatu ulaznica. Razvoj „garden“ turizma, stvaranje zelene oaze na ulazu u kameni grad.

SVE TEME:

Što prije izmjestiti taxi stanicu.

Bolje urediti komunalnu infrastrukturu oko parka.

Generalno čišćenje parka prije same revitalizacije (uklanjanje opasnih stabala, invazivnih vrsta, smeća i sl.)

Postaviti koševe za smeće u parku.

Dnevno prikupljanje smeća od strane komunalnog društva.

Udaljiti kontejnere Konzuma dalje od zapadne ograde parka.

Povlačenje dalnjih EU sredstava za integriranu revitalizaciju parka.

Posjećivanje u pravom smislu riječi nije još saživjelo u parku Garagnin-Fanfogna. Park nema niti adekvatne posjetiteljske infrastrukture niti sadržaja koji bi privukli posjetitelje. Trenutno u park zalaze građani, a česti su slučajevi neadekvatnog boravljenja marginalnih skupina u parku. Iz tog razloga, a i zbog otvorenosti parka prema taxi stanicu i velikom trgovačkom centru Konzum u park se dnevno generira dosta smeća. Do takve situacije ne bi došlo da građani i privatni subjekti (taxi, Konzum) imaju razvijenu svijest adekvatnog zbrinjavanja otpada te da su u parku i samoj blizini parka postavljeni adekvatni koševi i kante. Do toga zasigurno dovodi i nedovoljna informiranost građana o vrijednostima parka. Park je loše prezentiran građanima. Pojedinci ga percipiraju kao opskurno i opasno mjesto za boravak.

Slika 16. i 17. Stepenice prema taxi stanici ; Smeće na sjevernom dijelu parka

Izvor: JU More i krš

Park je zbog svoje originalne funkcije privatnog botaničkog i agrarnog posjeda ograđen. Međutim izvorna ograda na žalost nije u potpunosti izvedena. Zapadna ograda je niska i propusna, te na južnoj strani postoje stepenice i ulaz prema taxi stanici (slika 16.). Glavni južni ulaz u park s originalnim vratnicama je danonoćno otvoren dok je istočni zatvoren. Park je također otvoren na dijelu sjeverne gospodarske građevine čiji stana generira velike količine smeća u parku (slika 17.).

Ovakav danonoćni režim otvorenosti parka, s neadekvatnim ulaznim točkama, nepostojećom komunalnom infrastrukturom, nepostojećom rasvjetom, i nebrigom građana o stanju u parku bi se trebao promijeniti prije revitalizacije parka ukoliko Ustanova i Grad Trogir žele posjećivanje parka već sada prije njegove revitalizacije.

Posjetitelji kamene UNESCO jezgre Grada Trogira traže zelena utočišta za vrijeme ljetnih mjeseci, ljudi koji čekaju autobus na kolodvoru nasuprot parka također privlači zelenilo parka, nebrojeni građani prolaznici, posjetitelji obližnje tržnice, međutim potpuno je razumljivo da ne ulaze u park jer je on ograđeni tamni prostor o kojem ništa ne znaju. Ukoliko Ustanova i Grad Trogir žele povećati broj posjetitelja parka već sada prije revitalizacije potrebno je i bolje komunicirati prema potencijalnim posjetiteljima.

U parku je za sada postavljena samo jedna informativna ploča ustanove koja nije dovoljno vidljiva za prolaznike (slika 18.). Kao što je već navedeno pod temom kulturne baštine, građevine u parku su uglavnom derutne i nemaju sadržaja. Staze nisu obilježene i često su obrasle. Ne postoji nikakva interpretacija vrijednosti područja, kao ni organizirano posjećivanje od strane turističkih agencija. U parku se ljudi ne rekreiraju. Informativni i edukativni materijali nisu izrađeni.

Operativni program
KONKURENTNOST
I KOHEZIJA

Slika 18. Informativna ploča Javne ustanove na ulazu u park

Izvor: JU More i krš

Ipak Ustanova je od svog osnutka organizirala niz događanja i manifestacija kako bi park približila građanima poglavito djeci poput 3. tjedan botaničkih vrtova i arboretuma Hrvatske od 13. do 18. svibnja 2013. Tom prigodom su bili organizirani obilasci uz stručnu pratnju, raznovrsne radionice, predavanja i izložbe, lutkarske predstave i pričanje priča, predstavljanje učeničkih projekata i radova, kušanje biljnih jela i napitaka.

Slika 19. 3. tjedan botaničkih vrtova i arboretuma Hrvatske u parku Garagnin-Fanfogna

Izvor: JU More i krš

U okviru projekta *Organizacija edukacije učenika osnovnih i srednjih škola o zaštićenim prirodnim vrijednostima SDŽ* učenici OŠ Majstor Radovan iz Trogira su uz pomoć stručne službe Ustanove i predmetnih nastavnika trebali osmisliti prezentaciju o zaštićenim područjima u njihovu mjestu, te pripremiti letak/brošuru i pano na istu temu. Poruka koju bi rado podijelili sa svojim sugrađanima, a i svima koji dođu u njihov grad zabilježena je u publikaciji *Prirodne vrijednosti mog mjesta*, a odnosila na osvješćivanje sugrađana. Sadržavala je što je sve zabranjeno u Parku, što dopušteno, što bi oni željeli učiniti i donijeli su zaključke što treba poticati.

Slika 20. Edukacija osnovnoškolaca u parku Garagnin-Fanfogna

Izvor: JU More i krš

Obilježavanje značajnih datuma u zaštiti prirode je više puta organizirano u suradnji s školama i/ili predstvincima Grada Trogira (OŠ Majstor Radovan iz Trogira i OŠ Petar Berislavić). Predavanja su se odvijala u Parku (slika 20.), školama i/ili Gradskoj vijećnici.

Ustanova je nekoliko puta organizirala terensku nastavu u Parku odnosno akcije čišćenja Parka sa učenicima V Gimnazija Vladimir Nazor iz Splita. JU MORE I KRŠ je nakon akcija organizirala marendu za učenike, a grad odvoz prikupljenog smeća.

Usprkos trenutačnom stanju posjećivanja, Ustanova i Grad Trogir se slažu da park treba držati otvorenim za posjećivanje. Međutim posjećivanje treba razmatrati s dvije razine. Prva razina je prije revitalizacije parka, a druga razina je nakon revitalizacije parka.

Tijekom sastanka fokus grupa glavnina rasprava se vodila oko aktivnosti koje treba provesti u prvoj razini posjećivanja parka, dakle prije revitalizacije jer projektno-tehnička i studijska dokumentacija parka koja je izrađena u okviru EU projekta potpuno rješava problematiku posjećivanja parka na drugoj razini o čemu će biti više riječi na kraju ove teme.

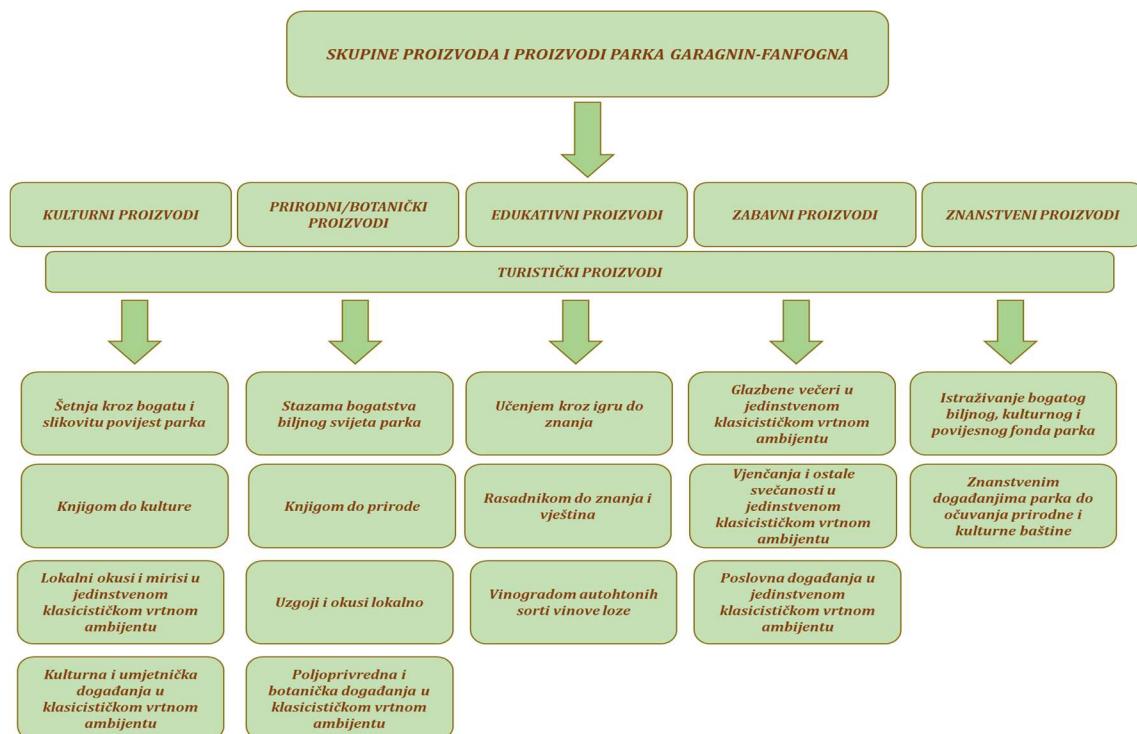
Do revitalizacije, Ustanova u suradnji s Gradom Trogirom treba regulirati posjećivanje uz minimalne zahvate u parku i učestalo održavanje parka sukladno aktivnostima upravljanja koje su sadržane u poglavljju 6. plana upravljanja.

Grad Trogir bi sam trebao poraditi na izmještanju taxi stanice, te na komunalnoj infrastrukturi oko parka pogotovo na izmještanju kontejnera trgovačkog centra Konzum koji se nalazi tik uz istočnu ogradi parka.

Pripremna dokumentacija za integriranu revitalizaciju parka se u cijelosti izradila u okviru projekta *Garagninov vrtal – Europski park svih Trogirana*. Ukoliko se otvore adekvatni izvori financiranja i projekt bude odobren za financiranje revitalizacija parka bi optimalno mogla krenuti sredinom 2020. god.

Nastavno na revitalizaciju posjećivanje parka bi saživjelo u pravom smislu riječi zbog iznimno velikog broja sadržaja koji su tu planirani: Središnja vrtna građevina – elegantni *casinetto*, bi postao kafić posebnog ugođaja čitaonicom, te mogućnošću održavanja raznih događanja na trgu s ružičnjakom (i.e. sajam cvijeća, tjedan botaničkih vrtova i arboretuma Hrvatske, mali jazz koncerti, različiti prijemi, proslave, vjenčanja). Južne *barchesse*, gospodarske građevine bi bile recepcija parka posvećena informiranju posjetitelja o ponudi kulturnog turizma grada Trogira i prodaji suvenira. Nukleus sastava biljaka partera južnog dijela vrta bio bi preuzet s Miottove izvorne liste, a daljnjim proučavanjem zamisli i ideja tadašnjeg glavnog botaničara te bi, napravljen po standardima svjetske organizacije botaničkih vrtova, dobio status „gradskog botaničkog vrta“. Oranžerija bi služila za zaštitu i rad s agrumima i sličnim osjetljivim biljkama, kao rasadnik aromatičnog bilja i ruža gdje bi se ujedno održavali edukativni i programi posjeta pod stručnim vodstvom. Sjeverna gospodarska građevina - vrtlareva kuća bi bila idealno mjesto za pohranu svega vezanog uz njegu parka, za smještaj ureda uprave parka i edukacije u zatvorenom prostoru za hladnijih mjeseci. Poljoprivredni dio parka činili bi vinograd, eksperimentalni povrtnjak i voćnjak. Vinograd veličine oko 440m², koji bi bio održavan u suradnji s lokanim vinogradarima bi posjetiteljima parka prezentirao zanimljivu priču kaštelanskom crljenku. Kompletan prostor parka dobiva pokretnu i fiksnu vrtnu opremu.

U park se uvode proizvodi /doživljaji /događanja odnosno gospodarska, turistička, kulturna, obrazovna i znanstvena ponuda koja je detaljno razrađena u Marketing planu parka. Dionici su tijekom sastanka fokus grupe predložili: radionice, učenje kroz igru, kulturne manifestacije, privatna događanja, park za svakodnevno korištenje i odmor, tradicijsku ponudu u kafiću, vođenje po botaničkoj zbirki, označavanje botaničke zbirke, suveniri parka, rasadnik parka, i ostalo te su prijedlozi uvršteni u Marketing plan parka (slika 21.).

Slika 21. Skupina proizvoda Marketing plana Parka Garagnin-Fanfogna

Izvor: Marketing plan Parka Garagnin-Fanfogna

Provedba Marketing plana parka može krenuti odmah po povlačenju sredstava za fazu obnove parka. Zbog toga je za ovu temu izuzetno bitna prijava projekta obnove parka na EU izvore financiranja kako bi posjećivanje, interpretacija i edukacija saživjeli u pravom smislu riječi.

4.2.D. Razvoj kapaciteta javne ustanove

U tablici u nastavku je dan pregled SWOT analize koju će pobliže obraditi tema razvoj kapaciteta javne ustanove.

Tablica 5: SWOT analiza teme razvoj kapaciteta javne ustanove

SNAGE	SLABOSTI
TEMA 4: Ustanova ima zaposlenog agronoma. Ustanova ima zaposlenu osobu za povlačenje EU sredstava.	TEMA 4: Podkapacitirana čuvarska služba ustanove za dnevni nadzor parka. Ustanova nema zaposlenog botaničara.
MOGUĆNOSTI	PRIJETNJE
TEMA 4: Ustroj gradskog subjekta/odjela za upravljanje parkom. Pojačati nadzor ustanove pogotovo nad bacanjem smeća. Povećati sredstva za održavanje parka.	TEMA 4: Zbog neriješenih imovinsko-pravnih odnosa i nedostatka sredstava potpuna degradacija parka.

Ustanova trenutno upošljava 18 djelatnika, od toga ravnatelja, stručnog voditelja, 2 viša stručna suradnika, savjetnika biologa, višeg savjetnika oceanografa - voditelja projekata, 6 čuvara prirode, višeg savjetnika za pravne poslove, stručnog suradnika za promidžbu, odnose s javnošću i turizam, stručnog suradnika za infrastrukturne radove, referenta knjigovodstveno - finansijskih poslova te administrativnog tajnika – tajnicu ravnatelja. Od 6 čuvara prirode, 1 vrši nadzor nad zaštićenim područjima otoka Brača, 1 nad zaštićenim područjima Grada Imotskog dok su preostala 4 zadužena za nadzor ostalih zaštićenih područja.

Svaki tjedan v.d. glavnog čuvara prirode izrađuje tjedni plan rada. U sezoni (od 01.06. do 01.10.) pojačan je nadzor u Kanjonu rijeke Cetine i nad zaštićenim područjima otoka Splitsko-dalmatinske županije tako da je obilazak ostalih zaštićenih područja stavljeno u drugi plan. U sezoni se Park Garagnin-Fanfogna obilazi jednom mjesечно, dok se izvan sezone obilazi dva puta mjesечно. Ustanova nije kapacitirana za dnevni obilazak parka. Preporuke su dionika s radionice da čuvari češće dolaze u park, te da se dulje zadržavaju u parku i kažnjavaju osobe koje bacaju smeće.

Za razliku od službe čuvara prirode, stručna služba nema raspored obilazaka zaštićenih područja. Stručna služba nema ni službenu podjelu zaštićenih područja po djelatnicima što doprinosi

Europska unija
Zajedno do fondova EU

neučinkovitosti u upravljanju z.p. Za učinkovito upravljanje ovim zaštićenim područjem potrebno je zadužiti jednu osobu Ustanove. Viša savjetnica oceanograf - voditelj projekata vodi projekt *Garagninov vrtal – Europski park svih Trogiranaca*. Ustanova je u zadnje vrijeme povukla 6 EU projekata tako da jedna osoba više nije dovoljna za voditi sve projekte Ustanove. Osoba zadužena za park treba preuzeti obvezu pripreme i provedbe projekta uz pomoć vanjskih suradnika.

Ustanova ima uredske prostorije u Splitu ukupne površine od 86,65 m² i odnedavno 1 uredski prostor u Imotskom, te je opremljena sa 4 vozila od kojih su 2 terenska, 1 brodom od 12 m s bajbotom i 2 manja broda. Uredski prostori nisu dostačni za smještaj 15 djelatnika koji rade u Splitu. Jedno vozilo se koristi za nadzor z.p. na predjelu Grada Imotskog. Sva terenska vozila su u jako lošem stanju i potrebno ih je što prije zamijeniti.

Ustanova i Grad su suglasni da upravljanje revitaliziranim parkom preuzme Grad Trogir kao većinski vlasnik čestica. Prijedlog Ustanove je ustroj gradskog subjekta/odjela za upravljanje parkom. Postoji i mogućnosti osnivanja gradske ustanove za zaštitu prirode. Sukladno članku 130. stavak 9. Zakona o zaštiti prirode (NN 80/13, 15/18), osnivačka prava nad javnom ustanovom osnovanom od strane predstavničkog tijela jedinice područne (regionalne) samouprave, to tijelo može prenijeti na jedinicu lokalne samouprave na čijem teritoriju je zaštićeno područje ili više njih. Ukoliko Grad Trogir doneće takvu odluku, proces osnivanja gradske ustanove potrebno je pokrenuti što prije, a gradska ustanova bi trebala postojati u trenutku prijave projekta obnove parka na EU izvore financiranja jer je isto preduvjet za održivo upravljanje predmetom ulaganja EU sredstava.

Za buduće sadržaje revitaliziranog parka, koji se odnose na ugostiteljstvo, prodaju suvenira i slične gospodarske djelatnosti na području spomenika parkovne arhitekture Park Garagnin-Fanfogna, Ustanova može dati koncesijsko odobrenje na vrijeme do tri godine pravnim i fizičkim osobama koje su registrirane za obavljanje obrta pod uvjetima i na način propisan Zakonom o zaštiti prirode.

5. Ciljevi upravljanja

Tema A	Očuvanje prirodnih vrijednosti
Opći cilj OC A	Spomenik parkovne arhitekture Park Garagnin-Fanfogna ogledni je botanički i agrarni vrt za primjer čitavom području Dalmacije.
Specifični cilj SC 1A	Do revitalizacije parka spriječena je dalnja degradacija vegetacije.
Pokazatelj SC 1A	Sačuvana 202 stabla parka iz tablice boniteta stabala izrađene u okviru projekta Garagninov vrtal.
Specifični cilj SC 2A	Unutar 5 godina park je revitaliziran prema glavnom i izvedbenom projektu hortikulture i parternog uređenja izrađenom u okviru projekta <i>Garagninov vrtal – Europski park svih Trogirana</i> .
Pokazatelj SC 2A	Revitalizirana površina parka.
Tema B	Zaštita i očuvanje kulturne baštine
Opći cilj OC B	Vrijedna kulturna baština parka obnovljena je i valorizirana sukladno zamislima njegovog začetnika Ivana Luka Garagnina i svjetski poznatog arhitekta Giannantonia Selve.
Specifični cilj SC 1B	Unutar 5 godina građevine u parku su revitalizirane prema glavnom i izvedbenom projektu arhitekture i interijera izrađenom u okviru projekta <i>Garagninov vrtal – Europski park svih Trogirana</i> .
Pokazatelj SC 1B	Revitalizirane 4 građevine parka (Južne gospodarske građevine, Casinetto, Oranžerija, Sjeverna gospodarska građevina)
Tema C	Upravljanje posjećivanjem, interpretacija i edukacija
Opći cilj OC C	Park razvija održivi vrtni turizam temeljen na objedinjavanju kulture, prirode, botanike, edukacije, zabave i znanosti, čiji se jedinstveni spoj nudi potencijalnim posjetiteljima, javnosti i medijima.

Europska unija
Zajedno do fondova EU

Specifični cilj SC 1C	Do revitalizacije parka Javna ustanova u suradnji s Gradom Trogijem regulira posjećivanje parka kroz dnevno otvaranje istočnog ulaza u park i potpuno zatvaranje južnog ulaza.
Pokazatelj SC 1C	Raspored rada parka.
Specifični cilj SC 2C	U sljedećih 10 godina se u park uvode proizvodi /doživljaji /događanja odnosno gospodarska, turistička, kulturna, obrazovna i znanstvena ponuda koja je detaljno razrađena u Marketing planu parka u okviru projekta <i>Garagninov vrtal – Evropski park svih Trogirana</i> .
Pokazatelj SC 2C	Educirano 200 posjetitelja godišnje
Tema D	Razvoj kapaciteta javne ustanove
Opći cilj OC D	Parkom Garagnin-Fanfogna upravlja kapacitirani gradski subjekt/odjel za upravljanje parkom.
Specifični cilj SC 1D	Unutar 2 godine, ustroj gradskog subjekta/odjela za upravljanje parkom.
Pokazatelj SC 1D	Gradski oglasnik s aktom o osnivanju.
Specifični cilj SC 2D	Do ustroj gradskog subjekta/odjela za upravljanje parkom Javna ustanova More i krš redovito obavlja aktivnosti zaštite, očuvanja i promocije Parka Garagnin-Fanfogna.
Pokazatelj SC 2D	Godišnje izvješće o realizaciji plana upravljanja.
Specifični cilj SC 3D	Unutar 5 godina započinje provedba projekta revitalizacije parka <i>Garganic vrtal – evropski park svih Trogirana</i> , faza B.
Pokazatelj SC 3D	Potpisan ugovor o dodjeli EU sredstava.

6. Aktivnosti upravljanja

Aktivnosti upravljanja parkom su razvrstane po temama za razdoblje provedbe Plana upravljanja parkom. Ovim planom upravljanja definirane su samo aktivnosti koje provodi Javna ustanova za zaštitu prirodnih vrijednosti (bilo sama, bilo u suradnji s drugima). Nastavno na povlačenje EU sredstava za obnovu parka potrebno je uraditi reviziju Plana upravljanja jer će tada sve teme plana dobiti potpuno novu dimenziju, odnosno upotpuniti će se i precizirati pojedince aktivnosti jer će park biti sadržajno obogaćen.

Broj	Aktivnost	Pokazatelj	Prioritet 1-nephodna 2-ključna 3-poželjna	Vremenski raspored	Suradnici
	Tema A – Očuvanje prirodnih vrijednosti				
A1	Izraditi godišnji radni plan održavanja vegetacije parka prije revitalizacije.	Izrađen godišnji radni plan održavanja vegetacije parka.	1	2020.	Ovlašteni ured za krajobraznu arhitekturu Grad Trogir Trogir holding d.o.o.
A2	Poticati održavanje vegetacije parka sukladno godišnjem radnom planu.	Zapisnik i fotografije iz izvješća čuvara prirode i stručne službe.	1	2020.-2029.	Grad Trogir Trogir holding d.o.o.
A3	Voditi godišnju evidenciju stabala sukladno tablici boniteta stabala izrađenoj u okviru projekta Garagninov vrtal.	Ažurirana tablica boniteta stabala od strane stručne službe.	2	2019.-2029.	
A4	Redovito provoditi ekološke akcije uklanjanja invazivnih vrsta pod stručnim nadzorom.	Provedena jedna ekološka akcija godišnje.	2	2019.-2029.	Trogir holding d.o.o. Osnovne i srednje škole Udruge Pojedinci stručnjaci za botaniku / hortikulturu
A5	Prijaviti projekt revitalizacije hortikulture parka sukladno izrađenoj projektno-tehničkoj dokumentaciji	Potvrda o prijavi projekta na izvore financiranja.	1	2019.-2029.	Grad Trogir TZ Grada Trogira Muzej grada Trogira Udruge

Operativni program
KONKURENTNOST
I KOHEZIJA

Broj	Aktivnost	Pokazatelj	Prioritet 1-nephodna 2-ključna 3-poželjna	Vremenski raspored	Suradnici
	izrađenoj u okviru projekta Garagninov vrtal.				Znanstvene i stručne institucije Osnovne i srednje škole
A6	Revitalizirati hortikulturu parka sukladno izrađenoj projektno-tehničkoj dokumentaciji izrađenoj u okviru projekta Garagninov vrtal.	Revitalizirana hortikultura vidljiva na fotodokumentaciji izvješće o provedbi projekta.	3	Po odobrenju sredstava.	Ovlašteni ured za krajobraznu arhitekturu i za izvođenje radova na kulturnom dobru Grad Trogir Konzervatorski odjel u Trogiru Vanjski suradnici na projektu
A7	Uspostaviti botanički vrt sa prikazom vrsta s Miottovog popisa	Otvoren botanički vrt što je vidljivo u izvješću o provedbi projekta.	3	Po odobrenju sredstava.	Ovlašteni ured za krajobraznu arhitekturu i za izvođenje radova na kulturnom dobru Grad Trogir Konzervatorski odjel u Trogiru Znanstvene i stručne institucije Vanjski suradnici na projektu
A8	Uspostaviti voćnjak autohtonih sorti	Zasađen voćnjak što je vidljivo u izvješću o provedbi projekta.	3	Po odobrenju sredstava.	Ovlašteni ured za krajobraznu arhitekturu i za izvođenje radova na kulturnom dobru Grad Trogir Konzervatorski odjel u Trogiru Znanstvene i stručne institucije Vanjski suradnici na projektu
A9	Uspostaviti eksperimentalni povrtnjak autohtonih sorti	Zasađen povrtnjak što je vidljivo u izvješću o provedbi projekta.	3	Po odobrenju sredstava.	Ovlašteni ured za krajobraznu arhitekturu i za izvođenje radova na kulturnom dobru Grad Trogir

Operativni program
KONKURENTNOST
I KOHEZIJA

Broj	Aktivnost	Pokazatelj	Prioritet 1-nephodna 2-ključna 3-poželjna	Vremenski raspored	Suradnici
					Konzervatorski odjel u Trogiru Znanstvene i stručne institucije Vanjski suradnici na projektu
A10	Uspostaviti vinograd autohtonih sorti s naglaskom na Crljenak	Zasađen vinograd što je vidljivo u izvješću o provedbi projekta.	3	Po odobrenju sredstava.	Ovlašteni ured za krajobraznu arhitekturu i za izvođenje radova na kulturnom dobru Grad Trogir Konzervatorski odjel u Trogiru Znanstvene i stručne institucije Vanjski suradnici na projektu
A11	Uspostaviti perivoj sličan zatečenom stanju sa gustom šumom lovora	Uređen perivoj što je vidljivo u izvješću o provedbi projekta.	3	Po odobrenju sredstava.	Ovlašteni ured za krajobraznu arhitekturu i za izvođenje radova na kulturnom dobru Grad Trogir Konzervatorski odjel u Trogiru Znanstvene i stručne institucije Vanjski suradnici na projektu
A12	Uspostaviti izgubljeni vrt s postojećim stablima u parku	Uređen izgubljeni vrt što je vidljivo u izvješću o provedbi projekta.	3	Po odobrenju sredstava.	Ovlašteni ured za krajobraznu arhitekturu i za izvođenje radova na kulturnom dobru Grad Trogir Konzervatorski odjel u Trogiru Znanstvene i stručne institucije Vanjski suradnici na projektu

Operativni program
KONKURENTNOST
I KOHEZIJA

Broj	Aktivnost	Pokazatelj	Prioritet 1-nephodna 2-ključna 3-poželjna	Vremenski raspored	Suradnici
A13	Uspostaviti trg s ružičnjakom	Uređen trg s ružičnjakom što je vidljivo u izvješću o provedbi projekta.	3	Po odobrenju sredstava.	Ovlašteni ured za krajobraznu arhitekturu i za izvođenje radova na kulturnom dobru Grad Trogir Konzervatorski odjel u Trogiru Znanstvene i stručne institucije Vanjski suradnici na projektu
A14	Izgraditi rezervoare kišnice za potrebe navodnjavanja hortikulture parka sukladno izrađenoj projektno-tehničkoj dokumentaciji izrađenoj u okviru projekta Garagninov vrtal.	Uspostavljeni rezervoari kišnice što je vidljivo u izvješću o provedbi projekta.	3	Po odobrenju sredstava.	Ovlašteni ured za izvođenje radova na kulturnom dobru Grad Trogir Konzervatorski odjel u Trogiru Vanjski suradnici na projektu
A15	Nabaviti radne alate i strojeve za održavanje hortikulture parka.	Nabavljen set alata i strojeva što je vidljivo u izvješću o provedbi projekta.	3	Po odobrenju sredstava.	Trgovačka društva za prodaju radnih alata i strojeva Trogir holding d.o.o. Vanjski suradnici na projektu
A16	Izraditi i označiti nazive svim biljnim vrstama u Parku.	Postavljene oznake biljnih vrsta parka što je vidljivo u izvješću o provedbi projekta.	3	Po odobrenju sredstava.	Znanstvene i stručne institucije Vanjski suradnici na projektu
A17	Izraditi vodič s popisom biljnih vrsta parka	Otisnut vodič što je vidljivo u izvješću o provedbi projekta.	3	Po odobrenju sredstava.	Znanstvene i stručne institucije Vanjski suradnici projekta Tiskare
A18	Uspostaviti banku sjemena u Vrtlarevoj kući na sjeveru parka.	Pohranjeno 350 sjemena s Miottovog popisa sorti u Vrtlarevoj kući parka.	3	Po odobrenju sredstava.	Znanstvene i stručne institucije Vanjski suradnici projekta

Operativni program
KONKURENTNOST
I KOHEZIJA

Broj	Aktivnost	Pokazatelj	Prioritet 1-nephodna 2-ključna 3-poželjna	Vremenski raspored	Suradnici
A19	Uzgoj sorti bilja s Miottovog popisa u Rasadniku parka.	Uzgoj ključnih sorti za održavanje vegetacije parka.	3	Po odobrenju sredstava.	Znanstvene i stručne institucije Vanjski suradnici projekta
	Tema B – Zaštita i očuvanje kulturne baštine				
B1	Poticati prijavu projekta revitalizacije kulturne baštine parka sukladno projektno-tehničkoj dokumentaciji izrađenoj u okviru projekta Garagninov vrtal.	Potvrda o prijavi projekta na izvore financiranja.	1	2018.-2029.	Grad Trogir
B2	Poticati Grad Trogir na ishodovanje građevinske dozvole za obnovu građevina u parku.	Pravovaljana građevinska dozvola.	1	2019.-2029.	Grad Trogir
B3	Sudjelovati u revitalizaciji kulturne baštine parka sukladno projektno-tehničkoj dokumentaciji izrađenoj u okviru projekta Garagninov vrtal.	Revitalizirana kulturna baština vidljiva na fotodokumentaciji izvešća o provedbi projekta.	3	Po odobrenju sredstava.	Grad Trogir Konzervatorski odjel u Trogiru Ovlašteni ured za izvođenje radova na kulturnom dobru
B4	Poticati provođenje arheoloških istraživanja prije izvođenja radova	Izvešće o obavljenim istraživačkim radovima	3	Po odobrenju sredstava.	Grad Trogir Konzervatorski odjel u Trogiru Ovlašteni ured za provođenje arheoloških istraživanja
B5	Poticati obnovu i opremanje južnih gospodarskih građevina u informativno-prodajni centar parka	Južna gospodarska građevina stavljena u funkciju informativno-prodajnog centra parka što je vidljivo iz prodaje ulaznica.	3	Po odobrenju sredstava.	Grad Trogir Konzervatorski odjel u Trogiru Ovlašteni ured za izvođenje radova na kulturnom dobru Vanjski suradnici na projektu

Broj	Aktivnost	Pokazatelj	Prioritet 1-nephodna 2-ključna 3-poželjna	Vremenski raspored	Suradnici
B6	Poticati rekonstrukciju i opremanje <i>casinetta</i> u kafić posebnog ugođaja	Dodijeljeno koncesijsko odobrenje za ugostiteljsku djelatnost u parku.	3	Po odobrenju sredstava.	Grad Trogir Konzervatorski odjel u Trogiru Ovlašteni ured za izvođenje radova na kulturnom dobru Vanjski suradnici na projektu
B7	Poticati rekonstrukciju i opremanje oranžerije u rasadnik biljaka	Otvoren rasadnik biljaka parka što je vidljivo u izvješću o provedbi projekta.	3	Po odobrenju sredstava.	Grad Trogir Konzervatorski odjel u Trogiru Ovlašteni ured za izvođenje radova na kulturnom dobru Vanjski suradnici na projektu
B8	Poticati obnovu i opremanje sjeverne gospodarske građevine u zgradu uprave parka	Djelatnici parka borave u sjevernoj gospodarskoj građevini što je vidljivo u izvješću o provedbi projekta.	3	Po odobrenju sredstava.	Grad Trogir Konzervatorski odjel u Trogiru Ovlašteni ured za izvođenje radova na kulturnom dobru Vanjski suradnici na projektu
B9	Poticati čišćenje bunare u parku i uređenje u skupljališta kišnice za potrebe navodnjavanja hortikulture parka sukladno izrađenoj projektno-tehničkoj dokumentaciji izrađenoj u okviru projekta Garagninov vrtal.	Obnovljeno svih 5 bunara u parku što je vidljivo u izvješću o provedbi projekta.	3	Po odobrenju sredstava.	Ovlašteni ured za izvođenje radova na kulturnom dobru Grad Trogir Konzervatorski odjel u Trogiru Vanjski suradnici na projektu
B10	Poticati izradu vodiča s popisom kulturnih znamenitosti parka	Otisnut vodič što je vidljivo u izvješću o provedbi projekta.	3	Po odobrenju sredstava.	Muzej grada Trogira Grad Trogir Konzervatorski odjel u Trogiru

Operativni program
KONKURENTNOST
I KOHEZIJA

Broj	Aktivnost	Pokazatelj	Prioritet 1-nephodna 2-ključna 3-poželjna	Vremenski raspored	Suradnici
B11	Poticati digitalizaciju knjižne građe obitelji Garagnin-Fanfogna koja se nalazi u Muzeju grada Trogira	Digitalizirana knjižna građa obitelji Garagnin-Fanfogna što je vidljivo u izvješću o provedbi projekta.	3	Po odobrenju sredstava.	Muzej grada Trogira Grad Trogir Konzervatorski odjel u Trogiru
	Tema C – Upravljanje posjećivanjem, interpretacija i edukacija				
C1	Poticati izradu projektnog rješenja ogradijanja parka sa zapadne i južne strane parka od strane Grada Trogira prije provedbe projekta revitalizacije parka.	Izrađeno projektno rješenje ograde sa zapadne i južne strane parka.	1	2019.	Ovlašteni ured za izvođenje radova na kulturnom dobru Grad Trogir Konzervatorski odjel u Trogiru
C2	Poticati postavljanje privremene ograde sa zapadne i južne strane parka od strane Grada Trogira.	Izvješće čuvara prirode.	1	2019.	Ovlašteni ured za izvođenje radova na kulturnom dobru Grad Trogir Konzervatorski odjel u Trogiru
C3	Poticati zatvaranje južnog glavnog ulaza kojeg čine izvorne vratnice kako bi se iste očuvale prije restauracije.	Izvješće čuvara prirode.	1	2019.	Grad Trogir Konzervatorski odjel u Trogiru
C4	Južni ulaz s izvornim vratnicama otvarati samo prilikom organiziranja velikih manifestacija i događanja koje je potrebno održavati u suradnji sa svim dionicima parka.	Izvješće stručne službe.	2	2019.-2029.	Grad Trogir Konzervatorski odjel u Trogiru
C5	Poticati postavljanje video nadzora i reflektora iznad južnog ulaza od strane	Izvješće čuvara prirode.	2	2019.-2029.	Grad Trogir Konzervatorski odjel u Trogiru

Operativni program
KONKURENTNOST
I KOHEZIJA

Broj	Aktivnost	Pokazatelj	Prioritet 1-nephodna 2-ključna 3-poželjna	Vremenski raspored	Suradnici
	Grada Trogira kako pojedinci ne bi devastirali originalne vratnice pokušavajući provaliti unutra.				Trgovačka društva specijalizirana za video nadzor
C6	Poticati otvaranje dnevnog istočnog ulaza u park.	Izvješće čuvara prirode.	1	2019.-2029.	Grad Trogir Konzervatorski odjel u Trogiru
C7	Poticati dnevno zatvaranje istočnog ulaza u park.	Izvješće čuvara prirode.	1	2019.-2029.	Grad Trogir
C8	Poticati održavanje postojećih puteva u parku uz redovitu košnju.	Izvješće čuvara prirode.	1	2019.-2029.	Grad Trogir Holding d.o.o.
C9	Poticati prikupljanje otpada u parku na dnevnoj razini.	Izvješće čuvara prirode.	1	2019.-2029.	Grad Trogir Holding d.o.o.
C10	Ispred parka na vidljivom mjestu postaviti jednu informativnu ploču sa zabranjenim radnjama sukladno čl. 139 Zakona o zaštiti prirode (bacanje smeća, uništavanje spomenika, šetanje pasa...).	Postavljena informativna ploča.	1	2019.	Grad Trogir Konzervatorski odjel u Trogiru Vanjski suradnik za izradu ploče
C11	Ispred parka na vidljivom mjestu postaviti jednu informativnu ploču o novo planiranoj revitalizaciji parka sukladno projektno-tehničkoj dokumentaciji izrađenoj u okviru projekta Garagninov vrtal.	Postavljena informativna ploča.	1	2019.	Grad Trogir Konzervatorski odjel u Trogiru Vanjski suradnik za izradu ploče
C12	Organizirati javne prezentacije projekta revitalizacije parka sukladno projektno-tehničkoj dokumentaciji	Organizirana minimalno jedna javna prezentacija.	2	2019.	Grad Trogir Vanjski suradnici

Operativni program
KONKURENTNOST
I KOHEZIJA

Broj	Aktivnost	Pokazatelj	Prioritet 1-nephodna 2-ključna 3-poželjna	Vremenski raspored	Suradnici
	izrađenoj u okviru projekta Garagninov vrtal.				
C13	Prezentirati projekt revitalizacije parka sukladno projektno-tehničkoj dokumentaciji izrađenoj u okviru projekta Garagninov vrtal u medijima.	Projekt predstavljen u medijima Splitsko-dalmatinske županije.	2	2019.	Grad Trogir
C14	Obilježavanje značajnijih datuma u parku	Jednom godišnje organizirano javno događanje u parku	3	2019.-2029.	Vanjski suradnici
C15	Prijaviti projekt revitalizacije parka za unaprjeđenje sadržaja za posjetitelje	Potvrda o prijavi projekta na izvore financiranja.	1	2019.-2029.	Grad Trogir
C16	Provoditi promotivne aktivnosti sukladno Marketing planu Parka Garagnin-Fanfogna	Realizacija promotivnih aktivnosti plana (poglavlje 5.) je vidljiva iz izvješća o provedbi projekta.	3	Po odobrenju sredstava.	Vanjski suradnici na projektu
C17	Izraditi Akcijski plan upravljanja posjetiteljima	Izrađen Akcijski plan upravljanja posjetiteljima što je vidljivo iz izvješća o provedbi projekta.	3	Po odobrenju sredstava.	Vanjski suradnici na projektu
C18	Izrada dokumentacije, nabava opreme i uspostava elektronskog sustava naplate i kontrole ulaznica (brojač posjetitelja, kamere, elektroinstalacije, kontrolna soba...)	Uspostavljen elektronski sustav što je vidljivo iz izvješća o provedbi projekta.	3	Po odobrenju sredstava.	Vanjski suradnici na projektu
C19	Uvesti pokretnu (vrtne stolice i stolovi, privremene pozornice i sl.) i nepokretnu (nosači rasvjete, klupe, koševi za otpatke, signalizacija, info.	Postavljena urbana oprema što je vidljivo iz izvješća o provedbi projekta.	3	Po odobrenju sredstava.	Vanjski suradnici na projektu

Operativni program
KONKURENTNOST
I KOHEZIJA

Broj	Aktivnost	Pokazatelj	Prioritet 1-nephodna 2-ključna 3-poželjna	Vremenski raspored	Suradnici
	ploče) parkovnu opremu sukladno Razvoju vizualnog identiteta na fizičkoj razini, kao integriranog dodatnog komunikacijsko-funkcionalnog sloja.				
C20	Uvesti proizvode i sadržaje za posjetitelje sukladno Marketing planu Parka Garagnin-Fanfogna	16 proizvoda se realizira u parku što je vidljivo iz izvješća o provedbi projekta.	3	Po odobrenju sredstava.	Osnovne i srednje škole Konzervatorski odjel u Trogiru Muzej grada Trogira Turističke zajednice Udruge Znanstvene i stručne institucije Vanjski suradnici na projektu
C21	Izrada i provedba edukativnih programa parka (ciljane skupine: djeca, turistički vodiči, poljoprivrednici...)	Educirano 200 posjetitelja godišnje što je vidljivo iz izvješća o provedbi projekta.	3	Po odobrenju sredstava, nastavno na revitalizaciju parka.	Osnovne i srednje škole Konzervatorski odjel u Trogiru Muzej grada Trogira Turističke zajednice Udruge Znanstvene i stručne institucije Vanjski suradnici na projektu.
C22	Poticati izradu/proizvodnju i plasman tradicijskih suvenira i proizvoda (ravioli, ružolin, kaštelanski crljenak) u suvenirnici parka	20 tradicijskih suvenira dostupno za prodaju unutar suvenirnice parka što je vidljivo iz popisa robe suvenirnice.	3	Po odobrenju sredstava.	Udruge OPG-i, trgovačka društva i obrtnici poljoprivrednih djelatnosti Obrtnici koji proizvode lokalne proizvode i suvenire
C23	Izrada web stranice i mobilne aplikacije sa svim pripadajućim multimedijalnim sadržajima parka	Web stranica parka dostupna online.	3	Po odobrenju sredstava.	Vanjski suradnici na projektu

Operativni program
KONKURENTNOST
I KOHEZIJA

Broj	Aktivnost	Pokazatelj	Prioritet 1-nephodna 2-ključna 3-poželjna	Vremenski raspored	Suradnici
C24	Izrada dokumentarnog film o parku	Dokumentarni film o parku dostupan javnosti.	3	Po odobrenju sredstava.	Konzervatorski odjel u Trogiru Muzej grada Trogira Vanjski suradnici na projektu
C25	Izrada promotivnog filma o parku	Promotivni film o parku prezentiran unutar turističkih agencija.	3	Po odobrenju sredstava.	Turističke agencije Agencije za organizaciju školskih izleta Event agencije Vanjski suradnici na projektu
C26	Oglašavanje za mogućnost održavanja izložbi, predstava, koncerata, umjetničkih natjecanja, vjenčanja, snimanja itd. u parku	10 oglasa u trajanju projekta.	3	Po odobrenju sredstava.	Vanjski suradnici na projektu
C27	Izrada karte parka i naplata ulaza u park	Naplaćeno 50.000 karata godišnje	3	Po odobrenju sredstava, nastavno na revitalizaciju parka.	
C28	Koncesioniranje gospodarskih djelatnosti na području parka	Dodijeljeno 1-2 koncesijsko odobrenje za gospodarske djelatnosti u parku.	3	Po odobrenju sredstava, nastavno na revitalizaciju parka.	OPG-i, trgovačka društva i obrtnici
	Tema D – Razvoj kapaciteta javne ustanove				

Operativni program
KONKURENTNOST
I KOHEZIJA

Broj	Aktivnost	Pokazatelj	Prioritet 1-nephodna 2-ključna 3-poželjna	Vremenski raspored	Suradnici
D1	Razmotriti s Gradom Trogirom ustroj gradskog subjekta/odjela za upravljanje parkom.	Ustroj gradskog subjekta/odjela za upravljanje parkom što je vidljivo iz gradskog javnog glasila.	1	2019.-2020.	Splitsko-dalmatinska županija Grad Trogir
D2	Poticati zapošljavanje djelatnika za upravljanje parkom od strane Grada Trogira.	Upozlen minimalno 1 voditelj parka (agronom ili botaničar), 2 vrtlara, 2 čistačice, 2 osobe za info pultom, 1 edukator.	3	Po odobrenju sredstava	Grad Trogir
D3	Uvesti pojačani nadzor od strane čuvarske službe na način da se park obilazi na tjednoj osnovi i da se u njemu dulje zadržava.	Broj izrečenih mjera temeljem izvješća čuvarske službe.	1	2019.-2029.	Grad Trogir
D4	Poticati obilazak parka od strane komunalne službe Grada Trogira.	Broj izrečenih mjera temeljem izvješća komunalne službe.	1	2019.-2029.	Grad Trogir Holding d.o.o.
D5	Odrediti jednu osobu ispred stručne službe zaduženu za park (provedba plana upravljanja parkom).	Osoba imenovana Odlukom ravnatelja.	2	2019.	
D6	Educirati osobu zaduženo za park po pitanju očuvanja parkova sličnih karakteristika.	Potvrde o sudjelovanju na seminarima / predavanjima / radionicama na temu parkova.	2	2019.-2029.	
D7	Studijski posjet parku sličnih karakteristika	Potvrda o studijskom putovanju što je vidljivo iz Izvješća o provedbi projekta	3	Po odobrenju sredstava	

Operativni program
KONKURENTNOST
I KOHEZIJA

Broj	Aktivnost	Pokazatelj	Prioritet 1-nephodna 2-ključna 3-poželjna	Vremenski raspored	Suradnici
D8	Osigurati sredstva za vanjske konzultante za pripremu i provedbu EU projekata.	Ugovor o poslovnoj suradnji potpisani između Ustanove i konzultantske kuće.	2	2019.-2029.	Konzultanti za pripremu i provedbu EU projekata.
D9	Prijaviti projekt revitalizacija parka <i>Garganinov vrtal – europski park svih Trogirana</i> , faza B	Potvrda o prijavi projekta na izvore financiranja.	1	2019.-2029.	Grad Trogir
D10	Provoditi projekt revitalizacija parka, <i>Garganinov vrtal – europski park svih Trogirana</i> , faza B.	100% povučenih EU sredstava.	3	2020.-2029.	Grad Trogir Vanjski suradnici na projektu
D11	Uspostaviti i voditi sustav praćenja provedbe i učinka plana upravljanja usklađen s izvješćima čuvarske i stručne službe	Godišnje izvješće	1	2019.-2029.	
D12	Ažurirati postojeću bazu podataka s pregledom provedenih istraživanja, monitoringa, studija i sl.	Godišnje ažuriranje baze podataka	1	2019.-2029.	
D13	Uspostaviti i voditi evidenciju eradikacije pajasena	Godišnje izvješće o eradikaciji pajasena	2	2019.-2029.	
D14	Uspostaviti i voditi evidenciju posjećivanja parka	Godišnje ažuriranje baze podataka	3	Po odobrenju sredstava, nastavno na izrađeni elektronski sustav naplate i	

Operativni program
KONKURENTNOST
I KOHEZIJA

Broj	Aktivnost	Pokazatelj	Prioritet 1-nephodna 2-ključna 3-poželjna	Vremenski raspored	Suradnici
				kontrole ulaznica	
D15	Uspostaviti i voditi evidenciju sadržaja za posjetitelje	Godišnje ažuriranje baze podataka	3	Po odobrenju sredstava, nastavno na uvođenje sadržaja za posjetitelje	
D16	Voditi evidenciju projekata, opreme, djelatnika i sl.	Godišnji program rada ustanove	1	2019.-2029.	

7. Pokazatelji i praćenje provedbe i učinka plana upravljanja

Za potrebe ovog plana JU MORE I KRŠ je definirala pokazatelji posebnih ciljeva i pokazatelji aktivnosti unutar poglavlja 6. Postizanje ciljeva procjenjuje se svakih pet godina, a aktivnosti svake godine.

Naime, ciljevi se prate kroz evaluaciju plana upravljanja koja se radi (minimalno) nakon pet godina.

Aktivnosti se prate kroz godišnje programe i godišnja izvješća. U okviru teme razvoja kapaciteta javne ustanove definirane su aktivnosti za praćenje provedba plana upravljanja.

8. Financijske potrebe

Finansijske potrebe se odnose samo na potrebe Javne ustanove MORE I KRŠ. Sve aktivnosti koje Ustanova potiče su aktivnosti suradnika, uglavnom Grada Trogira, te one nisu dio finansijskih potreba Ustanove. Trošak glavnine tih aktivnosti dio je *Studije izvodljivosti s analizom troškova i koristi te Projektne prijave obnove Parka Garagnin-Fanfogna* koji su izrađeni u okviru EU projekta „Garagninov vrtal – Europski park svih Trogirana“ – faza A (2018). Za potrebe izrade ove tablice trošak tih aktivnosti za Ustanovu je nula. Za primjer, tema B – Zaštita i očuvanje kulturne baštine, je potpuno na trošku Grada Trogira jer je isti vlasnik čestica kulturnog dobra.

Određene aktivnosti koje podrazumijevaju isključivi angažman djelatnika su prikazane kao satnica rada djelatnika.

Indikativna godina povlačenja EU sredstava za obnovu parka odnosno godina početka provedbe projekta je određena sredinom 2020. godini, nakon koje određene aktivnosti prestaju, dok druge kreću s provedbom ovisno o hodogramu provedbe projekta, a pojedine se intenziviraju. Planirano je trajanje projekta do kraja 2023.g. U provedbi projekta potrebno je napraviti reviziju finansijskih potreba prema realnoj situaciji, te kako bi obuhvatili buduće troškove upravljanja parkom.

Operativni program
KONKURENTNOST
I KOHEZIJA

Europska unija
Zajedno do fondova EU

Broj	Aktivnost	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	2028.	2029.	UKUPNO:
	u okviru projekta Garagninov vrtal.													
A4	Redovito provoditi ekološke akcije čišćenja parka od invazivnih vrsta pod stručnim nadzorom.	-	5.000	5.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10.000 kn
A5	Prijaviti projekt revitalizacije hortikulture parka sukladno izrađenoj projektno-tehničkoj dokumentaciji izrađenoj u okviru projekta Garagninov vrtal.	40 sati	160 sati	160 sati	-	-	-	-	-	-	-	-	-	360 sati
A6-A14	Grupa aktivnosti u vezi revitalizacije hortikulture parka.	-	-	-	3.000.000	4.600.837	J.U.	7.600.837 HRK						
A15	Nabaviti radne alate i strojeve za održavanje	-	-	-	20.000	20.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	75.000 HRK

Operativni program
KONKURENTNOST
I KOHEZIJA

Europska unija
Zajedno do fondova EU

Broj	Aktivnost	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	2028.	2029.	UKUPNO:
	hortikulture parka.													
A17	Izraditi vodič s popisom biljnih vrsta parka	-	-	-	-	10.000	15.000	-	-	-	-	-	-	25.000 kn
A18	Uspostaviti banku sjemena u Vrtlarevoj kući na sjeveru parka.	-	-	-	-	80 sati	160 sati	1.120 sati						
A19	Uzgoj sorti bilja s Miottovog popisa u Rasadniku parka.	-	-	-	-	80 sati	160 sati	1.120 sati						
	Tema C – Upravljanje posjećivanjem, interpretacija i edukacija													
C10	Ispred parka na vidljivom mjestu postaviti jednu informativnu ploču sa zabranjenim radnjama sukladno čl. 139 Zakona o zaštiti prirode (bacanje smeća,	-	3.500	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3.500 kn

Broj	Aktivnost	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	2028.	2029.	UKUPNO:
	uništavanje spomenika, šetanje pasa...).													
C11	Ispred parka na vidljivom mjestu postaviti jednu informativnu ploču o novo planiranoj revitalizaciji parka sukladno projektno-tehničkoj dokumentaciji izrađenoj u okviru projekta Garagninov vrtal.	-	3.500	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3.500 kn
C12-C13	Grupa prezentiranje projekta revitalizacije parka	8	16	16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40 sati
C16	Provoditi promotivne aktivnosti sukladno Marketing planu Parka Garagnin-Fanfogna	-	-	80 sati	160 sati	1.520 sati								

Operativni program
KONKURENTNOST
I KOHEZIJA

Europska unija
Zajedno do fondova EU

Broj	Aktivnost	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	2028.	2029.	UKUPNO:
C17	Izraditi Akcijski plan upravljanja posjetiteljima	-	-	-	25.000	100.000	25.000	-	-	-	-	-	-	150.000 kn
C18	Izrada dokumentacije, nabava opreme i uspostava elektronskog sustava naplate i kontrole ulaznica (brojač posjetitelja, kamere, elektroinstalacije, kontrolna soba...)	-	-	-	150.000	150.000	-	-	-	-	-	-	-	300.000 kn
C19 i A16	Grupa aktivnosti u vezi vrtne opreme.	-	-	-	700.000	1.064.250	-	-	-	-	-	-	-	1.764.250 HRK
C20- C22, C26	Grupa aktivnosti u vezi troškova promotivnih aktivnosti.	-	-	-	-	100.000	125.026	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	285.026 HRK
C23- C25, C27	Grupa aktivnosti u vezi razvoja vizualnog identiteta.	-	-	-	-	300.000	313.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	619.000 HRK
C28	Koncesioniranje gospodarskih	-	-	-	-	20 sati	-	-	20 sati	-	-	20 sati	-	60 sati

Operativni program
KONKURENTNOST
I KOHEZIJA

Europska unija
Zajedno do fondova EU

Broj	Aktivnost	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	2028.	2029.	UKUPNO:
	djelatnosti na području parka													
	Tema D – Razvoj kapaciteta javne ustanove													
D3	Uvesti pojačani nadzor od strane čuvarske službe na način da se park obilazi na tjednoj osnovi i da se u njemu dulje zadržava.	24 sata	400 sati	400 sati	400 sati	400 sati	2.000 sati	15.624 sata						
D5, D9- D16	Grupa aktivnosti u vezi osobe stručne službe zadužene za park.	-	160 sati	160 sati	-	-	-	-	-	-	-	-	-	320 sati
D6- D7	Grupa aktivnosti u vezi edukacija po pitanju očuvanja parka.	24 sata	400 sati	400 sati	400 sati	400 sati	2.000 sati	15.624 sata						
D8	Osigurati sredstva za vanjske konzultante za pripremu i provedbu EU projekata.	-	20.000	50.000	100.000	100.000	50.000	-	-	-	-	-	-	320.000 HRK

9. Literatura

Amalija Denich, Park ex Fanfogna u Trogiru, Trogir, 1975.

Šverko, Ana; Belamarić, Igor; Belamarić, Joško; Kirchner, Marija. Integralna studija povjesno-hortikulturno-arhitektonska analiza s prijedlogom konzervatorskih smjernica za obnovu. // COAST/UNDP projekt (2013)

Cega, F. (1997) Izložba pergameni zbirke Garagnin Fanfogna u Muzeju grada Trogira – papinske buli, Muzej grada Trogira, 7. – 16. studenoga 1997. Izložba pergameni Zbirke Garagnin Fanfogna u Muzeju grada Trogira (1997) monografija (knjiga), str. 1-49.

Radić, D. Park Garagnin-Fanfogna, Radovan, časopis Društva za zaštitu kulturnih dobara Trogira, 3/2005.

Ministarstvo zaštite okoliša i energetike i Hrvatska agencija za okoliš i prirodu (2018) Smjernice za planiranje upravljanja zaštićenim područjima i/ili područjima ekološke mreže. UNDP, Hrvatska.

Zakon o zaštiti prirode (NN 70/05, 139/08, 57/11, 80/13, 15/18).

Prirodne vrijednosti mog mesta, Split, 2015. Zora Kažimir.

Elaboro d.o.o., *Elaborat istražnih konzervatorsko – restauratorskih radova u Muzeju grada Trogira i parku Garagnin – Fanfogna*, projekt „Garagninov vrtal – Europski park svih Trogirana“ (2018)

Marketing plan Parka Garagnin-Fanfogna, projekt „Garagninov vrtal – Europski park svih Trogirana“ (2018)

Fakultet građevinarstva, arhitekture i geodezije Sveučilišta u Splitu, *Elaborat s pripadnim istražnim radovima za bunare u parku Garagnin-Fanfogna (geomehanika)*, projekt „Garagninov vrtal – Europski park svih Trogirana“ (2018)

Fakultet građevinarstva, arhitekture i geodezije Sveučilišta u Splitu. Glavni projekt *Parka Garagnin-Fanfogna - građenje i rekonstrukcija građevina, hortikulturno i parterno uređenje*, projekt „Garagninov vrtal – Europski park svih Trogirana“ (2018)

Gamulin, Damir ; Sevšek, Antun. Projekt likovnog i komunikacijskog identiteta klasicističkog agrarnog parka Garagnin u Trogiru i izvedbeni projekt cjelokupne pokretne i fiksne vrtne opreme s izvedbenim troškovnikom, projekt „Garagninov vrtal – Europski park svih Trogirana“ (2018)

ECHR. Studija izvodljivosti s analizom troškova i koristi, projekt „Garagninov vrtal – Europski park svih Trogirana“ (2018)

ECHR. Projektna prijava obnove Parka Garagnin-Fanfogna, projekt „Garagninov vrtal – Europski park svih Trogirana“ (2018)

10. Prilozi

Prilog 1. Popis dionika

Dionik	Poveznica između dionika i z.p.
JAVNI SEKTOR	
Javna ustanova MORE I KRŠ	
Grad Trogir – Dajana Dulčić, Igor Solomun, Patricija Pavlov	Z.p. se nalazi na prostoru grada koji je većinski vlasnik zemljišnih čestica parka.
Muzej grada Trogira – Fani Celio Cega	Baštini građu koja je sastavni dio parka.
Trogir holding d.o.o. – Nina Melić	Komunalno društvo koje gospodari otpadom i zelenim površinama na prostoru grada Trogira dakle i unutar z.p.
Srednje škole S. S. Š. Blaža Jurjeva Trogiranina, S. Š. Ivana Lucića, S. Š. Braća Radić	Suradnja na edukativnim aktivnostima.
Osnovne škole O. Š. Petar Berislavić, O. Š. Majstora Radovana	Suradnja na edukativnim aktivnostima.
Policijska postaja Trogir	Intervenira u slučaju kršenja Zakona.
Inspeksijska služba	Intervenira u slučaju kršenja Zakona.
Konzervatorski odjel u Trogiru	Upravlja kulturnim dobrom unutar z.p.
Institut za jadranske kulture i melioraciju krša	Znanstveni institut bitan za revitalizaciju parka i stavljanje u funkciju sadržaja u sprezi s poljoprivredom.
Hrvatska poljoprivredno-šumarska savjetodavna služba – podružnica SDŽ	Savjetodavna služba bitna za stavljanje u funkciju sadržaja u sprezi s poljoprivredom.
Prirodoslovno-matematički fakultet Split	Znanstvena institucija bitna za revitalizaciju parka i stavljanje u funkciju botaničkog vrta parka.
PRIVATNI SEKTOR	
Taxi služba	Obavljaju djelatnost na granici sa z.p. na način koji ne odgovara očuvanju z.p.
Turističke agencije	Imati će mogućnost organiziranja turističkih posjeta parku i raznih manifestacija.
Agencije za organizaciju školskih izleta	
Event agencije	
OPG, trgovačka društva i obrtnici poljoprivrednih djelatnosti	Imati će mogućnost plasmana poljoprivrednih proizvoda u suvenir shopu parka, educirati se i eksperimentirati na lijehama parka. Bitno ih je konzultirati tijekom revitalizacije parka.
Obrtinci koji proizvode lokalne proizvode i suvenire	
OSTALI	
Turistička zajednica Splitsko-dalmatinske županije	Promovira turizam u svim z.p. na prostoru SDŽ
Turistička zajednica Grada Trogira	Promovira turizam u z.p.

Europska unija
Zajedno do fondova EU

Dobrovoljno vatrogasno društvo Trogir	Intervenira u slučaju požara u z.p.
Udruga ekoloških proizvođača Dalmacije – Dalmacija EKO	Nastavno na revitalizaciju parka ova udruga ekoloških proizvođača dobiva mogućnost organizirane promocije i plasmana, lakše nabave materijala te provedbe edukativnih aktivnosti.
Udruženje obrtnika Trogir	Udruženje smatra da je revitalizacija parka od iznimnog značaja za daljnji razvoj obrtništva na ovim prostorima jer se otvara prostor za organizaciju raznih događanja koja će trebati podršku uslužnih djelatnosti, mogućnost plasmana tradicionalnih proizvoda obrtnika ali i mogućnosti usavršavanja i stjecanja znanja za obrtnike u djelatnostima poput cvjećar-aranžer, slastičar i sl.
Udruga tjelesnih invalida TOMS	Udruga je u više navrata iskazala interes za osmišljavanje sadržaja kojima će uključiti osobe s invaliditetom u rad i održavanje parka.
dr.sc. Ana Šverko, d.i.a.	Glavni autor konzervatorske podloge i pokretač inicijative revitalizacije parka.
Igor Belamarić, krajobrazni arhitekt	Autor konzervatorske podloge po pitanju hortikulture budućeg parka.
Obitelj Garagnin	Vlasnici su zemljišta iako ne borave niti koriste to zemljište.
Obitelj Šantić	Prebivaju u sjevernoj gospodarskoj kući koja je u vlasništvu grada.
Građani	Koriste usluge z.p.
Posjetitelji	Koriste usluge z.p.
Dražen Šistov	Autor doktorskog rada na temu parka.
Ivo Babić	Profesor u mirovini
Ivana Bućan	Višegodišnja vanjska suradnica ustanove zaslužna za uspostavu Botaničkog vrta OŠ. Oštrog koja može znatno doprinijeti pri uspostavi botaničkog vrta parka.
Vesna Hrga Matić i Mia Erak	Autorice projekta krajobraznog uređenja